

DECEMB. - ST. 12
1959 - XXXIII.

KATOLIŠKI MISIJONI
LAS MISIONES CATOLICAS

Skof Gregorij Rožman

pokrovitelj Slovenske misijonske zveze - umrl

Dolgo bo trajalo, preden se bomo slovenski protikomunistični begunci prav zavedli, kaj smo izgubili s smrtjo škofa dr. Gregorija Rožmana. Z mislijo, da ga ni več med nami, se kar ne moremo sprijazniti, tako smo bili navajeni imeti vedno in pri vsem pred očmi njegovo osebnost, njegov ne sporno avtoriteto. Vprašujemo se, kaj bomo zdaj — brez njega...

Tudi slovenska misijonska akcija se čuti osirotelo po njegovi smrti. Zadnjih trideset let živahnega misijonskega dejstvovanja med nami, najprej doma in potem v zamejstvu, je bilo tesno naslonjenih nanj. Za njegovega škofovanja je slovenska misijonska akcija, ki je preje doživljala svojo pomlad, doživela svojo dozorelost in tako življenjsko moč, da je niti viharji rdeče revolucije niso razdejali. Značilne poteze njegovega odnosa do misijonstva so bile:

Bil je globoko prepričan o nujnosti našega misijonskega sodelovanja s Cerkvijo in je hotel to prepričanje posredovati tudi drugim.

Širokosrčen in velikodušen se ni bal žrtev za misijone: nikdar se ni krčil, kadar je misijonstvo terjalo katerega njegovih.

Čudovito hitro je doumel in podprl vsako inicijativo moderne misijonske akcije, s čimer je delo za misijone zelo olajšal in njega sadove pospeševal.

Visoko je cenil poslanstvo slovenskih misijonarjev, zanimal se je za njih delovanje, podpiral jih z molitvijo in gmotno pomočjo; v njih je gledal naslednike svetniškega misijonarja Barage, za katerega beatifikacijo se je tako resno zavzemal.

V tej svoji misijonski vnemi se je iskreno veselil ustanovitve Baragovega misijonišča, v katerem je videl zagotovilo stalnosti slovenske misijonske akcije v zamejstvu in vir novih slovenskih misijonskih poklicev.

Pred dobrima dvema letoma je kot zadnje svoje škofovsko dejanje med Slovenci v Argentini blagoslovil temelje Baragovega misijonišča in cerkve Marije Kraljice ob njem; in za blagoslovitev te prve slovenske cerkve v Južni Ameriki 15. novembra letos je bil trdno namenjen priti in svoj prihod že napovedal, a Bog je hotel, da je prav na dan slovesnosti blagoslovitve umiral — doprinašajoč še zadnjo žrtev svojega življenja za svoj narod in Cerkev božjo v njem...

Slovenska misijonska akcija, slovenski misijonarji in misijonarke, misijonski delavci v zaledju, vsi molimo za večni pokoj njegove duše, a istočasno mu priporočamo naše misijonske napore, skrbi, načrte in žrtve, ki jih na njegovo pobudo in po njegovem zgledu doprinašamo v rast tiste Cerkve, za katero je pokojni škof Rožman živel, trpel in umrl.

Škof Gregorij, počivaj v miru in bodi slovenski misijonski akciji odselej ne le pokrovitelj, ampak nebeški priprošnjik!

L. L. C. M.

Misli ob Misijonski nedelji

(Iz govora g. Marjana Lobode na misijonski proslavi v Buenos Airesu)

Ustanoviti Cerkev tam, kjer je še ni, osvojiti svet Kristusu, to je ogromna in težka naloga. Če bi si jo nadelo katerokoli zgolj človeško podjetje, bi bilo največji nesmisel. A Cerkev je mogla in more slediti temu cilju, kajti določil in naročil ji ga je sam Bog-človek: "Pojdite po vsem svetu in učite vse narode..." In kot vzpodbudo apostolom, ki naj bi to nalogo začeli izvrševati, jim je obljubil: "Jaz bom z vami vse dni do konca sveta..." Da, brez tega "jaz bom z vami", bi bilo naročilo takorekoč nesmiselno, kajti naloga, ki naj osvoji ves svet Bogu, potrebuje sodelovanje istega Boga, sicer je neizvedljiva.

V moči tega posebnega božjega sodelovanja katoliška Cerkev že 2.000 let vztraja pri izpolnjevanju misijonske naloge in še celo z vedno večjo vnemo. Vendar je na mestu vprašanje: Ne bi bila danes naloga v veliko večji meri izpolnjena, ako bi katoličani več žrtvovali v ta namen in bi potem tudi Bog še večjo, še hitrejšo rast dajal?

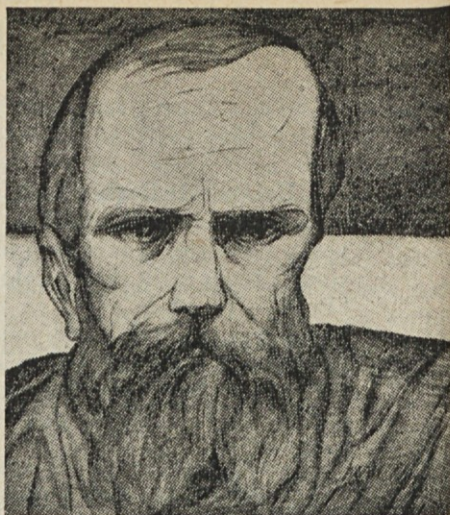
Žal je le premnogo katoličanov, ki sicer skušajo sami živeti po nauku Cerkve, a se malo zmenijo, da bi kaj storili za druge, za njih vključenje v Cerkev. Če bi bili vsi katoličani tako brezbrizni za rast Cerkve, ali bi bila katoliška Cerkev danes vsaj to, kar je? No, v Palestini bi morda še živelo nekaj ljudi, ki bi iz roda v rod ohranjali spomin na Kristusa in njegovo versko družbo. A krščanstvo ne bi nikdar prodrlo v Evropo, ne v Ameriko; Afrika in Azija še ne bi začuli blagovesti; krščanstvo bi ostalo vera majhnega kroga ljudi, brez vpliva na široki svet. A hvala Bogu, Kristusove besede "Pojdite po vsem svetu..." so našle že med prvimi apostoli in potem med njih nasledniki vse do danes odmev in odziv: Proč z zagledanostjo le vase, proč z ozkostjo; pač pa: razmah, širina, navdušenje, z eno besedo: življenjska rast skrivnostnega Kristusovega telesa, ki je Cerkev.

Kako je z nami? Ali Kristusova oporoča najde primeren odziv v naši duši in v našem življenju? Pojdimo sami vase in si iskreno izprašajmo vest, kako kaj sodelujemo pri izpolnjevanju Kristusovega naročila. Bodimo vredni evangelija, ki smo ga že pred več kot 1.000 leti postali deležni po sv. Modestu, po sv. Cirilu in Metodu! Kakor so misijonarji nam prinesli Cerkev, tako jo mi podajajmo naprej tistim, ki je še nimajo — poganom, z misijonskim sodelovanjem, da vsi postanejo deležni sadov Kristusovega odrešenja, da pridejo vsi k viru življenja.

NA VZHODU SE DANI...

Slika: Dostojevski.

NOVI RUS

Težko je v svetovni literaturi opisan tako simpatičen lik kot je Aljoša v Bratih Karamazovih. Najmlajši brat, pravo nasprotje Ivana (predstavnik brezbožnega prosvetljenstva) in Dimitrija (predstavnik slavjofilskega Rusa), je poosebljena nedolžnost, fant iskren in v svojem zorenju otroško naiven, pa široko odprtih oči. Predno je pisatelj mogel zarisati poteze Aljoša-moža, ki naj bi bil nosilec idej nove Rusije, mu je pero zastalo. Roman je ostal nedovršen in nedovršena podoba Aljoše — novega Rusa.

Aljoša — Solovjev

V najmlajšem bratu Karamazovih je hotel Dostojevski upodobiti najprodornejšega ruskega misleca Vladimira Solovjeva (1853-1900). Mlad je umrl, a veliko storil in danes predstavlja simbol "nove, svete Rusije".

Kakor odmev fanfar so njegove besede:

"Želim in pričakujem Rusijo, ki se bo bolj trudila, da bo poslušna Bogu, kakor da bi pokoravala, narode. Divno Rusijo si želim, da bi jo bolj zavidali kakor se je plašili. Rusijo, ki bi bila bolj vojak za Boga, kakor za svojega carja. Rusijo, ki bi bila bolj vplivna s svojo vero in ljubeznijo, kakor pa z orožjem. Rusijo, ki bi bila velika v tem, da bi kakor apostol v svetu poveljevala vesoljno idejo Jezusa Kristusa, razširila Skrivnostno telo Jezusa Kristusa in proslavila sveto in edino Cerkev Jezusa Kristusa. Cerkev, ki bi s pristopom Rusije postala popolneje in očitneje katoliška."

Hodil je po Evropi in se vračal v domovino. V srcu je bil vseskozi katoličan. Prestopil je tudi formalno in umrl kot katoličan. Tako ni samo predstavnik preduhovljene svete Rusije, ampak tudi simbol zedinjenja Rusije s katoliško Cerkvijo.

Čudovite spomine je zapustil povsod, kjer je hodil. Drug za drugim so iskali primernih besed, da bi dopovedali svoj občutek, ki so ga imeli ob srečanju z njim.

“Čudovit učitelj, najbolj samorasli pojav zadnje četrtine 19. stoletja, moč, ki kreše ideje; silen um, napolnjen z enciklopedičnim čtivom, znanjem vseh modroslovnih smeri, naravnih ved, glavnih jezikov, ki jih je krasno govoril; in še bolj: duša, katere skrite lepote so odsevale na tem lepem obrazu, v teh lepih, čudovitih očeh, pravi predstavnik svojega naroda.” (Vikont de Vogue.)

“Solovjev je družil z žarom svojega verskega zanosa krasno plemenitost duha in izredno učenost. Bil je najmočnejši duh in najplemenitejše srce tedanje Rusije.” (Aurelio Palmieri.)

Djakovski škof Strossmayer je Solovjeva večkrat povabil k sebi, veliko sta govorila o zedinjenju in bolj in bolj je škof strmel pred močno osebnostjo tega izrednega Rusa. Pisal je nunciju na Dunaj: “Solovjev je anima candida ac vere sancta — čista in res sveta duša. Vsi so občutili njegovo neizmerno dobroto, katere sijaj je prodiral v srca.”

Kristus in Cerkev

Ti dve besedi sta bili predmet njegovih govorov in spisov. Ti dve ideji sta bili vsebina njegovega umovanja.

Po njegovem mnenju Rusija niti ni formalno ločena od katoliške Cerkve. Je pa v nekem nejasnem in neodrejenem stanju. Pač pa poklicana, da popravi greh Bizanca. “Rusija je poklicana, da zedini Vzhod in Zapad: v božji resnici in človeški svobodi.”

Za to misel se je boril vse življenje. Zedinjenje je smatral za dolžnost, a za Rusijo srečo. Zedinjenje bi podesetorilo pomen Slovanov v svetu in “sveta Rusija” je od Previdnosti poslana, da je most med Vzhodom in Zapadom. Seveda so ga začeli rojaki sumiti in tudi napadati. Mirno in stvarno je branil svojo misel:

Rim je dosti krščanski, ker je katoliški.

Če bi bila katoliška Cerkev napravila razkol, od koga se je ločila?

Če je “filioque” herezija, kateri cerkveni zbor ga je obsodil?

Sedmi koncil, ki ga Rusi priznavamo, je bolj kot kateri drugi veličal papežev primat.

Dodatek “filioque” (izhajanje sv. Duha iz Očeta po Sinu) je bil dodan že v sedmem stoletju. Zakaj ga naslednja dva vesoljna zbora, ki ju priznavajo tudi pravoslavni, nista obsodila?

Z druge strani, pa je jasno izpovedal:

“Jaz pripadam pravoslavni Cerkvi; četudi nisem latinec, priznavam Rim kot središče vesoljnega krščanstva.”

Hotel je ostati v vzhodnem obredu: “Papež ni latinski patrijarh in papeštvo ne latinska Cerkev. Papež je nad latinsko in vzhodnimi Cerkvami.”

Iz tega je izvajal kot najvažnejši sklep: “Zato ne vlada latinska Cerkev, ampak papež.”

Pozdravljali so ga in pljuvali vanj. Prevelik je bil, da bi njegovo veličino doumeli tako na levi kakor na desni. Šel pa je dosledno svojo pot in umrl kot apostol zedinjenja sam zedinjen, pa ves vzhodnjak in ves Rus.

Njegov osebni program je bil: Moli k Bogu, delaj dobro ljudem, obvladaj svoje nagone, notranje se zedinjuj z bogočloveškim življenjem Kristusovim, spoznaj njegovo živo navzočnost v Cerkvi in v sebi utrdi ta cilj: v vsa področja človeškega in naravnega življenja prinesiti Kristusovega duha, da dosežemo bogočloveški cilj Stvarnika, da se nebo zedini z zemljo.

Zato si stavi kot nekako neprestano vajo ali moderno povedano malo skrivnost: "Pred vsako važno odločitvijo si predstavi v svoji duši Kristusa. Upri vanj svoj pogled in se vprašaj: ali bi on storil, ali bo on to odobril ali ne, ali me bo za to delo blagoslovil ali ne."

In ta program je dal celemu svetu: "Naj se dobri ljudje, poedinci in zastopniki narodov in poglavarji narodov poslužujejo tega pravila, pa bodo mogli v imenu resnice pokazati drugim pot k Bogu."

Veliko je upal, da bo sam dočakal slavne dni edinosti. Upal je, da bo Rusija sprejela njegov glas. A končno je spoznal, da ruski narod še ni bil pripravljen za zedinjenje.

Pred smrtjo je kakor v viziji z vso bridkostjo povedal: "Slišim odmev groma. Rusijo čaka strašno zlo."

Isto je napovedal Dostojevski.

Dva velikana sta napovedovala viхро, ki je prišla: ne zato, da ruski narod uniči, ampak da ga posveti. Trenutno je zmagal Ivan Karamazov in zdaj mora teči kri in Dimitrij — dobri, a za poslanstvo nepripravljeni Ruski narod trpi in upa in čaka, da iz katorge v trpljenju prerojen vstane k novemu življenju. Aljoša strmi razprtih oči in prihaja. Od kod in kakšen? To ve edinole Bog.

Aljoševa doba

A Aljoša prav gotovo prihaja. Napovedujejo ga starci in otroci, ki se oklepajo Boga ali ga z vsem žarom ruske duše iščejo. Te žeje jim skoro 40letna brezbožna propaganda ni zamorila. Nasprotno: še z večjo silo se oglašča, kajti ruski narod danes prav tako žeja po Bogu kot tisti dan, ko so poslali v Bizanc prošnjo za misijonarje.

Toda ta Aljoša bo hotel biti Rus, ves in pristen Rus. In bo hotel kot najlepšo svetinjo čuvati sveta izročila. Gorje če bo na svoji poti srečal rimskega vojaka, ki bo zahteval, naj v imenu Kristusovem poklekne pred njim in v latinskem jeziku moli svoj "Credo". Iskreni in nedolžni Aljoša se bo ustrašil. Kajti starec Zosima mu je tako vzvišeno naslikal Kristusov obraz, da ne bo prenesel odurnih potez in bo prepričan, da je v katoliški Cerkvi Gospodova podoba zmaličena.

Vsi si želimo spreobrnjenja Rusije. Vsi si želimo zedinjenja. Toda to ni dovolj. Niti ni dovolj samo molitev. Treba je naše notranje in zunanje priprave. Zato gre, da smo mi bolj katoliški kakor pa latinski.

Kako veliko resnico nam je povedal Aljoša-Solovjev: "Ne vlada latinska Cerkev, ampak papež."

In papež Janez XXIII. se tega dobro zaveda. Ni politično ugoden trenutek, ni želja po latinskem vladarstvu, ni kakršenkoli drugi vidik, da je sklical vesoljni zbor in razprostrl roke proti Vzhodu in zaklical: Pridite!

Namestnik Kristusov na zemlji je in pokazati hoče svoj pravi obraz. Bo Aljoša slišal njegov klic in v njem prepoznal Gospodov glas? V veliki meri bo odvisno od nas, če bomo razumeli svoj čas, svojega papeža in svoje krščanstvo.

In če vesoljni cerkveni zbor ne bi dosegel drugega kot da spreobrne nas latince in nas očisti "latinstva" in osvobodi v pravo evangeljsko krščanstvo, bo dosegel ogromno.

ANGEL MIRU

Govoriti in pisati o zmedi današnjih dni, je že moda. In nevarnost je, da se tudi mi katoličani postavljamo kakor na gledališki oder in igramo preroke. Bolj kot to, nam je treba ponižnih delavcev, ki v skritosti in z veliko ljubeznijo gradijo nov čas in nov svet.

Morda prav tisti, ki po komunističnih ječah nimajo drugega kot same sebe in pričujočnost božjo, prodirajo v jedro sodobnega vprašanja, pa čeprav nimajo možnosti napisati več kot par stavkov: a ti so polni resnice!

Razpad napoveduje novo rast.

Malo drzna je primera, a morda je v njej kal resnice; če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne strohni, ne more roditi sadu. Da bo človeška stiska rodila sad prerojenja, mora biti tako velika, da je prav blizu trohnobi.

In miselnost stoletnega odpadanja in razpadanja je danes skoraj blizu trohnobi. Če pomislimo na Sartrovo modroslovje padanja iz nič skozi nič v nič, kaj ni to konec poti? Zdrava človeška narava pa v tem razpadu vendarle nosi zdravo kal, ki je klic k novemu življenju.

Kar se je z Luthrom pričelo, se s komunizmom končuje. Odpad se je končal z razpadom. Gre samo še za to, da človeštvo ostrmi ob ruševinah, ki jih obeta in z njimi grozi atomska vojna. Tedaj bi s prsti otipalo in z očmi gledalo gnusobo razdejanja, ki ga je pripravil človek-upornik.

Ni čuda, da primerjajo te krize človeštva pubertetnim viharjem, v katerih izginja vera v avtoriteto in iz avtoritete. Dokaz za to je slovenska mladina v domovini (da problem približamo), ki je zavrgla vse: komunizem in vero staršev, ker nikomur ne verjame in ji je odvrtna sleherna ideologija. A za človeštvo je to stanje prehodno. in vodi v novo dobo. Iz otroške vere srednjega veka stopa človeštvo skozi viharje doraščajočih let v polno moško dobo.

Ta doba pa mora priti, sicer smo obsojeni že v dvajsetem stoletju na sodni dan. Zaradi izvirnega greha je prišlo vse to. Zaradi napačnega pojmovanja svobode smo na robu prepada. V imenu svobode ječi človeštvo pod tiranijo komunizma in fašizma, ki ni drugega, kot nezakonsko dete komunizma. Kot obupanec, ki išče tolažbe v vinu, tako obupano človeštvo išče utehe v praktičnem materializmu. Kakor hitro pa smo samo materija, začnemo razpadati.

Klic Cerkve

Nesporno je dejstvo, da je Cerkev bila redko na taki moralni višini, kot je danes. Papeževa beseda morda nikdar ni tako prodrla v svet, kot prodira ravno danes.

Če protestant zapiše: edina rešitev za svet je ideja katoliške Cerkve in mesijanizem Vzhoda, je to slutnja vsega sveta.

Če se ne zavedajo posamezniki, se instinktivno zaveda Cerkev, da je prišel njen čas. Po vesoljnem potopu brezboštva, prihaja ona kot angel miru z oljčno vejico. Njen program je: mir, edinost, ljubezen.

Pred vojno, med njo in po njej je Pij XII. klical Vzhod in Zpad k edinosti. Uporabil je vsako priložnost (1400-letnico smrti Cirila Aleksandrijskega, 350-letnico rutenske unije, 1500-letnico kalcedonskega koncila itd.), da je širil roke proti Vzhodu in vabil ločene brate v edinost. Neprestano je klical proti Zapadu, da je mir edino v Kristusovi resnici in ljubezni. Vse svoje moči je uporabil, da se je približal protestantom, povedal svojo misel komunističnemu in kapitalističnemu bloku, rotil, predvsem pa učil katoličane, naj prepoje vse življenje z evangelijem.

Janez XXIII. je takoj v prvi okrožnici zaklical ločenim kristjanom: "Dovolite Nam, da vas v prisrčnem hrepenenju imenujemo brate in sinove. Dovolite Nam, da govorimo z vami v upanju na povratek, ki je tako drago Našemu očetovskemu srcu." Vzhodne brate kliče k skupni molitvi, da bi na vesoljnem cerkvenem zboru, ki ga je sklical za leto 1961, misel edinosti dozorela. Vsako priliko uporabi, da govori o daljnih in bližnjih pripravah cerkvenega zbora, kjer se bo razpravljalo o mnogih stvareh, a kot najvažnejši o edinosti kristjanov.

O d m e v

Ni slučaj, da je sam carigrajski patrijarh na papežev poziv odgovoril: "Z veseljem pozdravljamo vsak iskren pozdrav za mir, od koder koli prihaja, posebno če tak poziv prihaja iz takega krščanskega središča, kakor je stari Rim." Z "veseljem" se je odzval, pri njegovi maši so prebrali papeževo božično poslanico in svoji duhovščini je napovedal, da "prihaja zora resničnega novega leta v Jezusu Kristusu".

Fotij je preklinjal papeža, Atenagoras I. ga pozdravlja. Časi so se spremenili. Trpljenje in umiranje človeštva je naglodalo stoletno sovraštvo. Treba je le moči resnične ljubezni, da se bo razdvojen hiša podrla do tal in bo na ruševinah zmot in prevratov vstal nov skupni dom, mogočna katedrala, kjer bodo enega Očeta, po enem Jezusu Kristusu, okoli papeža zbrani, slavili vsi narodi zemlje.

Prišel je naš čas. Odložiti moramo farizejske plašče latinskega ponosa in se približati trpinom sveta z evangelijem miru in ljubezni. Le če bomo imeli pogum stopiti na evangelijska tla brez olepšav in pregovora, bomo zreli za svoje poslanstvo. In če se bo naša katoliška in evangelijska miselnost še srečala z mističnim zanosom in mesijanskim nastrojenjem ruskega naroda in Vzhoda sploh, bo človeštvo rešeno.

Ko so lani zborovali na VIII. kongresu "Cerkev v stiski" v Koenigsteinu, so klicali katoličane k odgovornosti: "Vsak dan zvone zvonovi k angelovemu pozdravu. Milijoni so vsak dan potrebni naše molitve, da jih Bog osvobodi, da jih nahrani, da se jih usmili. Ob vsem, molimo tudi za preganjalce — vsak dan. Toda lačni, obupani, bolni, preganjani, zaprti so potrebni vsak dan tudi naše žrtve, naših naporov, odpovedi, našega truda, ki ga polagam na božjo tehnilco... Če ne bomo posegli v ta vrvež, bo jutri morda prepozno, prepozno za vse, ki danes še žive svobodno."

Zato sveti oče hiti. S svojim drznim korakom je presenetil svet, morda najbolj nas katoličane. Gorje nam, če prav mi katoličani preslišimo njegov glas. Potem bomo zaslišali strahotno obsodbo: "Gorje ti, Korozajn, gorje ti, Betsajda! Gorje vam, ki niste spoznali časa mojega obiskanja!"

Strahotno trpljenje, ki ga je rodil odpad preteklih stoletij, ni samo znanilec razpada človeštva, ampak naznanja tudi to, da izpod trde skorje teoretičnega in praktičnega materializma klije nova rast. Ne mi: rast daje Bog. Mi pa smo dolžni, da jo pospešimo s svojim človeškim prizadevanjem. Lahko bi kal pomandrali s trdim škornjem svoje oholosti. S tem bi ponovili greh preteklih stoletij.

Če strnemo vse misli in gledanja, bi lahko povzeli: vzhodno vprašanje, misijonsko vprašanje, obnova krščanstva, borba proti zmotam časa — vse se strinja v eno vprašanje: rešitev človeštva. Če je resnica, da človeštvo preživlja getzemanske ure obupa, potem je tudi resnica, da mu naproti prihaja angel tolažbe in rešitve — katoliška Cerkev.

K O N E C

Grška pravoslavna Cerkev in vesoljni cerkveni zbor

V mislih današnjega krščanstva je danes na prvem mestu vprašanje: Kakšne uspehe bo imel napovedani vesoljni cerkveni zbor?

Ker tudi v Jugoslaviji žive številni bratje v Kristusu, a ločeni od prave Cerkve, člani srbske pravoslavne Cerkve, bi seveda radi vedeli, kakšen odmev je med njimi našlo papeževo povabilo. A iz Beograda vsaj do nas ni prišla nobena novica.

Glede Grkov so pa različne revije dale kar precej poročil. V Grčiji so se z vprašanjem združenja ukvarjali ne samo Cerkev in bogoslovni profesorji, ampak tudi časopisi in preprosti človek. Vzrok bo ta, ker sta pravoslavlje in narodnost še zelo povezana. In verjetno bo ravno ta povezanost ena velikih ovir za zbližanje.

Časopisje

Ker ima danes tiskana beseda, ki je skoraj nujno naša hrana vsako jutro in morda še vsak večer, tako velikega pomena, je najprej treba pogledati v grško časopisje, ker če ni že izraz javnega mnenja, pa gotovo vsaj vpliva nanj. Časopisi, čeprav politično čisto nasprotno usmerjeni, so sklicanje cerkvenega zbora na dolgo in široko obravnavali. In kar je važno: skoraj vsi so se izrazili ugodno, s pohvalo o papeževi inicijativi. "Velik zgodovinski dogodek", pravi eden izmed urednikov. "Nekaj, kar bo imelo izredne posledice", se navdušuje drugi. Seveda moramo v vsakem slučaju vzeti v poštev večjo ali manjšo resnost časopisa in globlje ali bolj površno pojmovanje vprašanja s strani urednikov. Ne mislimo, da bo ta navdušenost tista, ki bo premostila težave. Čustva se prehitro menjajo. Vendar je pa dobro, da v deželi, kjer je bilo doslej veliko sumničenja glede katoliške Cerkve, ni bilo sovražnosti s strani časopisja. Nasprotno, časopisi so na vidnih

mestih priobčevali vse, kar bi zblížanje Cerkev lahko olajšalo. Tako so na pr. poročali, da je pravoslavni škof Jakob, ordinarij za Grke v Severni Ameriki, obiskal papeža. In takoj so vedeli povedati, da bi ta korak lahko bil prvi za boljše medsebojno poznanje. Ni jim ušel obisk apostolskega delegata v Istambul patrijarhu Atenagori, kot tudi ne, da je patrijarh obisk vrnil. Ko je med sedmimi grškimi škofi prišlo do precejšnjih nesporazumljenj glede cerkvenega zbora, so časopisi znova zavzeli naklonjeno stališče. "Patrijarh iz Konstantinopla, v sporazumu z grško pravoslavno Cerkvijo, bi moral čimprej začeti razgovore z Rimom", je zapisal člankar.

Verniki in cerkveni predstojniki

Če je res, kar pravijo zgodovinarji, so pred stoletji grške branjevke "debatirale" o zapletenih vprašanjih, ki so v zvezi s Sv. Trojico. Na vsak način smo mogli brati, da so današnji Grki razpravljali o združenju kristjanov. Poročila pravijo, da si preprosti grški človek združenja želi.

Kaj pa pravi o vsem tem grška pravoslavna Cerkev, njeni predstojniki in bogoslovni pisatelji? Pokazali so se zelo rezervirane, nezaupne. Pravijo, da so njih pogoji prav isti, kot pred devetimi stoletji: patrijarh iz Carigrada je enak papežu, verovati je treba samo tiste verske resnice, ki so bile opredeljene na prvih sedmih vesoljnih cerkvenih zborih; vse definirano pozneje, je treba izločiti. Te resnice, pravi neka grška cerkvena revija, je dodal Rim in tako pokvaril krščanstvo...

Prof. Alivisatos pravi, da je cerkveni zbor za pravoslavje nekaj bistveno različnega kot pa za katoličane. "Med katoličani je vesoljni zbor samo posvetovalen organ za papeža, ki uči, da je cerkvena oblast najvišja. Kaj naj bi grška pravoslavna Cerkev pričakovala od Rima, če jo pa ta smatra za razkolniško, odpadnico?", meni Alivisatos. Profesor nadaljuje, da papežovo vabilo ne more biti več kot vabilo, naj se zastopniki različnih nekatoliških Cerkev udeležijo vesoljnega zbora katoliške Cerkve kot prijatelji ali opazovalci. In grška Cerkev bi morala to vabilo z veseljem sprejeti, ne samo, da se na prijateljsko kretnjo odgovori kot se mora, ampak tudi, da vzhodne Cerkve natančno razlože svoje stališče, kar bi gotovo prišlo prav za nadaljne sestanke med predstavniki rimske Cerkve in vsemi drugimi Cerkvami. Priti moramo, piše v svojem članku omenjeni pravoslavni teolog, do neke vrste sožitja, čeprav bi tako zapad kot vzhod mogel ohraniti svoje navade in svoje verske resnice.

Poglavitna bojazen grške Cerkve, kot se razbere iz raznih izjav in člankov, je tale: grška Cerkev je demokratična, rimska je pa absolutistična. Rim s svojim diktatorskim načinom vladanja jemlje svobodo in preprečuje, da bi vsakdo po svoje mogel razviti krščansko osebnost. Na ta način cerkveno predstojništvo ne pospešuje reda in napredka. Če Rim ponuja združenje z drugimi Cerkvami, nima dobrih namenov, ampak jih hoče podvreči svoji nadvladi.

Iz povedanega se vidi, da bo največ težav s tistimi, ki bodo največ odločali. In verjetno ni nihče kaj drugega pričakoval. Prepade, ki jih izkopljejo ljudje, pa velikokrat premosti Bog.

B. C.M.

FORMOZA - LEPI OTOK BO ŠE LEPSI

“Formoza — lepi otok bo še lepši”, te besede je izrekel kardinal Agagianian, potem ko je obiskal ta veliki otok pred nekaj meseci. “Cerkve okoli Tajpeha” (prestolnice Formoze), je nadaljeval kardinal “so bolj številne kot pa v predmestjih in okolici Rima.”

Ker delujeta na Formozi dva slovenska misijonarja, eden je zdravnik, drugi pa duhovnik, nam je tamkajšnje krščanstvo kar nekam bližje. Vendar so kratka pisma, ki prihajajo zlasti od dr. Janeža, samo utrinki, zelo zanimivi in želimo, da bi jih bilo več, a vendar ne morejo dati jasne slike o položaju tega dela Cerkve Kristusove, o onih, ki so že vstopili v ladjo, ki vodi k zveličanju, in bodočnosti formoškega misijona, v kolikor moremo prevideti. Zato bodo morda naročniki “Katoliških misijonov” z zanimanjem prebrali, kar bomo v naslednjem navedli. Če hočemo bolj vzljubiti našo skupno mater sv. Cerkev, jo moramo bolje poznati.

Pogled nazaj

Leta 1948, na Formozi, katero so tri leta poprej Japonci vrnili Kitajcem, ni bilo več kot 12.944 katoličanov. V juliju 1953 se je število dvignilo na 23.463 in eno leto pozneje na 32.530. Leta 1955 je število že precej višje: 48.814. Za začetek julija 1956 pa odgovarja število 80.660. Danes je na Formozi nad 200.000 katoličanov. Kot vidimo, se je število izredno hitro dvigalo. In zanimalo nas bo, kako se je Bog poslužil različnih okoliščin, da je bila milost, ki je vedno zadostna, v tako mnogih primerih tudi učinkovita.

Malo poznani otok

Še pred malo leti glede Formoze nismo skoraj ničesar vedeli. Edino v japonščini se je o njej nekaj več pisalo. Zaradi posebnih političnih okoliščin, v katerih se nahaja Formoza, so šli mnogi časnikarji nalašč tja, da bi mogli kaj več poročati uredništvom raznih časopisov. Po drugi strani, so pa številni misijonarji, ki so bili izgnani iz bližnje Kitajske, prišli na Lepi otok in nadaljevali z delom, ki so ga morali prekiniti na celini. In tako so misijonarji drugi vir, in pogosto veliko bolj verodostojen, kot pa časopisje, za naše poznanje Formoze.

Ime, zgodovina, zemljepisna lega...

Ko so portugalski mornarji odkrili ta otok, so bili tako navdušeni nad njegovo lepoto, da so ga imenovali Ilha formosa — Lepi otok. Ime je ostalo v vseh evropskih jezikih. Kitajsko ime je Taiwan. Kaj naj bi ta dva kitajska zloga pomenila, se jezikoslovci ne morejo sporazumeti.

Otok je dolg kakih 400 km. in oddaljen 160 od kitajske obale in 300 od najbolj severnega Filipinskega otoka. Na zapadni obali Formoze so Ribiška otočja, ki so jih pogosto omenjali, ko se je ves svet bal, da bo izbruhnila nova vojna med komunistično in nacionalistično Kitajsko.

Če pogledamo na zemljevid, vidimo, da ima Formoza obliko tobakovega lista. Od severa do juga, a ne po sredi, jo prečkajo visoka gorska sedla, ki tvorijo nekako hrbtenico. Precej vrhov sega preko 3000 metrov in najvišji, Jü, doseže skoraj 4000 (3950) m.

Od gora segajo tako na kitajsko stran kot tudi proti Tihemu oceanu številni gorski hrbti, ki jih ločijo globoke doline. In v teh dolinah je največ življenja. Ta zemlja rodi toliko, da bi skoraj pozabili, da na večini otoka ne morejo orati in sejati.

Formoza je po površini skoraj dvakrat tako velika kot Slovenija. Dve tretjini sta neuporabni za poljedelstvo in večinoma pokriti z gozdovi. Povsod, prav povsod, kjer se je le dalo, je zemlja obdelana. Zlasti riž, zelenjava, sladkorni trs, čaj, fižol in krompir so glavni pridelki. V nekaterih predelih žanjejo trikrat na leto, dvakrat pa povsod. Žita, koruze in tobaka je manj. Sadja pa ne manjka, čeprav ga je bolj malo vrst. V ravninah zemlja nikoli ne počiva. Komaj spravijo pridelke, že znova sejejo. Od obale do gora je vedno vse zeleno. Še celo v gorah je zima kratka. Kadar sneži na vršacih, je to tako redko, da hočejo vsi videti in, če le mogoče, sneg "potipati".

V tem zelenem paradižu živi okrog 10 milijonov ljudi. Prestolnica Tajpeh je imela l. 1956 742.526 prebivalcev. Na vsak kvadratni kilometer pride 274 ljudi. Glede gostote naseljenosti je Formoza takoj za Holandijo (325) in pred Japonsko (224 na km²). Veliko ljudi je in vendar bi jih zemlja lahko več redila, če bi otok živel v miru. Tujci se čudijo, ko gledajo vzorno obdelana posestva in zlasti še, da so skoraj vse hiše zgrajene z opeko. Peči za žganje opeke so tako številne, da potnik, ki gre iz Tajpeha proti jugu, misli, da ljudje živijo samo od te vrste dela. Čeprav to ni res, je pa vendar točno, da so prebivalci tako delavni, da se opazovalci čutijo sredi človeškega mravljišča, kjer vsakdo jemlje delo zares. Samo parkrat v letu, zlasti še za novo leto, si pa tudi Formožani privoščijo "pošten" praznik.

V zadnjih časih se prebivalstvo Formoze pomnoži za 300.000 duš vsako leto. 40 % prebivalstva ima manj kot 14 let. Ko pride vsa ta mladina do polnoletja, ko si bo ustvarila svoje družine, bo porast prebivalstva še večji.

V mestu Tajceng, ki ima 200.000 prebivalcev, je 65.000 šolarjev, bodisi v ljudskih šolah, bodisi v srednješolskih kolegijih. Zjutraj in zvečer, ko vsa ta mladina začenja in končava s poukom, se zdi, da je vse mesto ena sama šola. Šolska poslopja so dobro vzdrževana. Večino so zgradili Japonci, a tudi današnji gospodarji ne marajo zaostajati glede tega. Formožani so zelo ukaželjni in včasih je že ob šestih zjutraj možno videti otroke, ki si skušajo spraviti v glavo, kar bodo dve uri pozneje zahtevali učitelji.

Da bomo lažje razumeli razmerje prebivalstva do vere in zlasti do katoliške Cerkve, je potrebno omeniti vsaj tri poglavitne skupine med Formožani.

Primitivna plemena

Na prvem mestu omenimo najstarejše naseljence Formoze, ki živijo raztreseni po gorah, kot tudi v nekaterih obmorskih predelih. Ta plemena so malajskega izvora. Mnogi so se v teku stoletij pokitajčili in zato je čisto-krvnih primitivcev samo nekaj sto tisoč. Ko so prišli v začetku 17. stoletja na otok španski misijonarji, so našli samo prvotno prebivalstvo. Kitajsko priseljevanje se še ni začelo. Kitajci so pričeli prihajati šele v drugi polovici 17. stol. Prihajali so zlasti oni, ki so za vsako ceno hoteli ostati zvesti cesarski družini Ming, ki je morala prepustiti prestol Mandžujcem. Kitajci so prav kmalu začeli porivati domačine proti goram, čeprav so se ti dobro ohranili. In še do pred par leti se je dogajalo, da so ti primitivci prihajali z gora rezat glave potomcem tistih, ki so jim ugrabili zemljo. Tudi Japonci so morali plačati s krvjo zasedbo otoka. Danes so pa prav primitivna ljudstva tista, ki žele vstopiti v katoliško Cerkev.

Kitajci

Kitajski ribiči iz Fukiena so prišli na Formozo vsaj pred kakimi tisoč leti, a se niso za stalno naselili. Kot smo že rekli, je na tisoče Kitajcev bežalo na Formozo l. 1661, ker se niso hoteli podvreči mandžujski dinastiji. Na Formozi so se srečali s Holandci, ki so se morali umakniti. Prav kmalu je kitajsko preb. naraslo na 100.000 duš. Ko so Mandžujci zasedli tudi Formozo, Kitajci že niso več mogli ali hoteli bežati drugam. Nazaj na celino se pa tudi niso vrnili.

Kitajci so se počasi začeli imenovati Formožane, čeprav sta bili tudi med njimi dve različni skupini: eni, ki so govorili južnokitajska narečja in jih je danes 7 milijonov, in drugi, mnogo manj številni, potomci Kitajcev s severa.

Formožani so bili 50 let pod japonsko nadvlado. Japonci imajo veliko zaslug tako za gradnjo cest kot tudi v poljedelstvu in šolstvu. Vendar pa Japonci niso radi dovoljevali Formožanom vstop v srednje in visoke šole. Samo zdravniki so bili lahko tudi domačini. Tako razumemo, zakaj je danes na otoku toliko zasebnih bolnic s številnimi zdravniki.

Japonci so bili strogi, a njihova strogost je imela tudi dobre posledice. Roparji so izginili, ko so jih Japonci nekaj stotin pobesili, drugi so pa hoteli ostati živi in so se zato lotili drugih manj nevarnih poklicev. Čeprav so se Formožani večkrat uprli Japoncem, so jih po drugi strani občudovali in jih še občudujejo.

Kitajski novonaseljenci

Tretja skupina, ki tvori prebivalstvo Formoze, so pa Kitajci, ki so se umaknili na otok po zmagi kitajskih komunistov. Blizu dva milijona jih bo. Po večini so bivši vojaki, uradniki in pa še vsi tisti, ki od komunistov niso nič dobrega pričakovali. Naselili so se v mestih, žive revno in vlada je brez potrebe pomnožila število uradnikov, da je vsak novodošli dobil vsaj majhen kos kruha.

Dva milijona novih ljudi bi pomenilo velik problem za vsako državo. Koliko bolj za Formozo, ki ni velika. Ne mislimo samo na to, da so vsi ti ljudje morali jesti, ampak tudi na čisto različen način mišljenja, ki so ga novi prinesli s seboj.

Mržnja med starimi in novimi se je razplamtela v letu 1947. Povod je dal dogodek, da na prvi pogled ni imel tolike važnosti: od novodošlih žensk je ena prodajala ameriške cigarete, kar je zakon prepovedoval. Ker ni hotela ubogati, je stražnik streljal in jo smrtno ranil. Boji med novimi in starimi so se začeli. To, kar so stari nosili v srcu proti novim, je prišlo na dan. Samo vojska je bila zmožna vzpostaviti red, a za ceno velikih žrtev. Seveda, s tem stvar še ni bila rešena. Šele nove generacije novih in starih, ki hodijo v iste šole, bodo mogle pozabiti. Misijonarji dobro vedo in dan za dnem čutijo, kako težavno je združiti v istih organizacijah in istih bogoslužnih prostorih tako različno prebivalstvo. Vendar je ravno Cerkev, ki "ne pozna ne Grka ne Juda" tista, ki se čuti poklicano, da pomaga do soglasja v Kristusu obema skupinama.

Cerkev se širi

Leta 1626 so se štirje dominikanci izkrcali na Formozi. 16 let so mogli v miru pridigati in krstiti 4000 domačinov. L. 1642 so Holandci pregnali misijonarje. Dvajset let pozneje so Kitajci pregnali Holandce, a misijonarji

se niso smeli vrniti. Za dve stoletji je bilo prekinjeno misijonsko delo. Jezuit Regis de Mailla, ki je prišel na Formozo kot znanstvenik, pripoveduje, da so se nekateri Formožani še znali prekrizati. Bilo je to l. 1715.

L. 1759 so dominikanci iz Amoya začeli misijonariti v Kaosingu, na skrajnem jugovzhodu otoka. Misijonarjev je bilo malo in delo je zelo počasi napredovalo. L. 1895 so zasedli Formozo Japonci. Kot doma, tudi tukaj niso bili naklonjeni krščanskim misijonarjem. V petdesetih letih japonske zasedbe ni bilo na otoku nikdar več kot 12 misijonarjev. Tako vemo, zakaj leta 1948, tri leta potem, ko so Japonci vrnili Formozo Kitajcem, ni bilo v tem misijonu več kot 15 duhovnikov, 10 redovnic in 13.000 vernikov.

Ko so v letu 1949 kitajski komunisti začeli zasedati čedalje več pokrajin, so se množice beguncev začele zatekati na Formozo. V istem letu se je na Formozo ustanovila kitajska "narodna vlada". Med begunci je bilo nekaj tisoč katoličanov in več desetina kitajskih duhovnikov. Tudi tuji misijonarji, ki so bili prisiljeni zapustiti Kitajsko, so se začeli obračati proti Formozi. Tako se je položaj Cerkve v nekaj mesecih popolnoma spremenil. V letih 1950 in 1951 je Rim razdelil otok na več apostolskih prefektur, v letu 1952 je pa tudi Formozo dobila svoje prve škofe.

Nadškof v Taipeiu je Kitajec, msgr. Jožef Kuo iz Kongregacije Gospodovih učencev, kitajske redovne družbe, ki jo je ustanovil lazarist Lebbe. Razen nadškofije so na otoku štiri prefektore. Eno vodi kitajska svetna duhovščina, ostale pa različne redovne družbe. Na petih misijonskih področjih so pa tudi drugi misijonski redovi, ki nimajo lastnega misijonskega ozemlja, dobili svoje področje. Na prvem mestu tisti, ki so na Kitajskem izgubili številske škofije.

Nekaterim se je zdelo, da je na Formozi že preveč misijonarjev. Vendar se pa zdi, da božja Previdnost hoče, da se ravno na Formozi trdno zasadi drevo Cerkve. Saj številni misijonarji dosegajo res lepe uspehe. Že prej smo navedli nekaj števil. Številke ne povedo vsega, vendar pa povedo mnogo in nas prepričajo, da je na Formozi veliko več spreobrnjenj, kot pa jih je bilo na Kitajskem in Japonskem. "Na treh pragovih velikega kitajskega imperija svetlo gori luč Kristusova", so "Kat. misijoni" zapisali v članku posvečenem Koreji: "Na Formozi, v Vietnamu in na Koreji".

Zadnje poročilo o položaju Cerkve na Formozi, ki je nam dostopno, prinaša sledeče podatke, ki so veljavni za julij 1956: duhovnikov 440, med njimi 130 Kitajcev; 41 redovnih bratov in 258 redovnic; 155 župnij in 209 cerkva; nad 300 misijonskih središč. Istočasno je bilo 80.660 katoličanov in izredno veliko število (59.932) pripravnikov za krst. In med katehumeni opazimo nekaj zelo pomembnega: še pred par leti je bilo njih število med pribežniki iz Kitajske mnogo višje kot pa med Formožani. Danes je pa položaj ravno nasproten.

Protestantizem na Formozi

Poglejmo prav na hitro, kakšne uspehe imajo na Formozi razne protestantske ločine. Prvi protestantski misijonarji so stopili na otok l. 1865. Bili so kanadski prezbiterijanci. Prav kmalu so prišli še drugi, ki so pripadali različnim ločinam. L. 1949 je bilo protestantov, 40.000, katoličanov pa 14.500. V začetku leta 1956, je bilo protestantov 160.000, torej so se početvorili v dobrih sedmih letih, katoličanov pa 70.000, kar petkrat več kot pa leta 1949. Številke povedo, da katoliška Cerkve sama napreduje hitreje kot pa vse protestantske ločine skupaj. No tem mestu ne moremo primerjati

misijonskih metod enih in drugih in ne vpliva, ki ga imajo katoličani in protestanti na izobražence. Samo nekaj podatkov o moči posameznih protestantskih skupin bomo še dodali: Prezbiterijancev je 115.705; Združena cerkev šteje 20.000 pripadnikov; prava cerkev Jezusova ima 15.200 vernikov; vse druge ločine pa imajo samo par tisoč članov. Kot drugod, se tudi na Formozu mnogi, ki vidijo protestantsko razdvojenost, odločijo za katoliško Cerkev.

Prvotna ljudstva in katolicizem.

Če je za Kitajce potrebno eno leto priprave za krst, sta za prvotna ljudstva potrebni vsaj dve. Pa vendar se prav ti trumoma odločajo za katoliško Cerkev. Če nam pravijo poročila, da je bilo v letu 1956 krščenih 20.000 primitivcev, vidimo, da to pomeni vsaj eno tretjino vseh krščenih. Če bo šlo tako naprej, bo v desetih letih velika večina katoliška.

Kakšen naj bi bil vzrok, da je katolicizem za te ljudi tako privlačen? Čeprav je res, da vsi nagibi za spreobrnjenja niso nadnaravni in da materialna pomoč, ki jo dele misijonarji, mnogo pomeni, je vendar treba reči, da je nemogoče dobiti naravno razlago za toliko krstov v tako kratkem času. Če Cerkev ne prepoveduje tobaka in pijače, kot to delajo nekatere protestantske skupine, je to primitivcem gotovo všeč. Prav isto je treba reči o plesih in nekaterih drugih zabavah, ki same po sebi niso slabe in jih zato Cerkev kar na splošno ne more prepovedovati. Vse te posameznosti vplivajo na primitivna ljudstva in ne bi napravili usluge resnici, če bi trdili kaj drugega. Vendar pa vse te "ugodnosti" ne morejo biti zadosten vzrok za spremembo življenja, kot jo zahteva katolicizem. Misijonarje in katehiste mora spremljati posebna milost božja, da morejo doseči, kar se dejansko doseže. Morda je še en vzrok, tudi ta je naravnega reda, za spreobrnjenje primitivcev: nekam nagonsko čutijo, da se po Cerkvi stapljajo z drugimi bolj naprednimi narodnimi skupinami. Cerkev jih z ljubeznijo vodi preko ljudskih do srednjih šol, kar sta prav dva koraka za vsako vrsto višje izobrazbe. Cerkev, kot v toliko drugih primerih, bo ta zaostala ljudstva pripeljala do omike in enakovrednosti z drugimi narodi. Gorečnost, s katero se primitivci oprimejo nove vere, je nekaj izrednega. Še nekrščeni se redno udeležujejo nedeljske službe božje in pri sveti maši sodelujejo z lepim petjem, kot če bi bili že dolga leta kristjani.

Formožani na poti h Kristusu

Kakšno pa je krščanstvo pri Formožanih? Že prej smo rekli, da so Formožani potomci Kitajcev, ki so že pred več stoletji prišli na otok. Ostali so Kitajci, a so mnogo bolj praznovrni kot njihovi bratje na celini. Petdeset let japonske nadvlade jim je tudi dalo nekaj posebnega, kar zlepa ne bo izginilo. Kar je čudno, je tole: Japonci so kljub svoji veliki naprednosti podpirali ljudske praznovrnosti. Mislimo s tem na stara kitajska izročila pomešana z budističnimi nauki. Tako je na primer češčenje Matsu, zavetnice mornarjev, zelo razširjeno po otoku, bilo očitno vzdrževano po japonski zasedbeni oblasti.

Legenda pripisuje temu pobožnemu kitajskemu dekletu, ki je živelo na kitajski obali v 10. stol. po Kr., posebno pomoč pri ribištvu. Baje je rešila v nekem brodolomu enega izmed mornarjev. Ta "svetnica" ima na Formozu nad 100 svetišč.

Češčenje Matsu nima nobene zveze z budizmom, ki je na otoku še močno razširjen. Izmed gora so nekatere posvečene Budi. Tako v desetih samostanih

na Levovi glavi živi nad 200 boncev in boncinj. Na svetih budističnih krajih nikoli ne primanjkuje romarjev in radovednežev. Nič novega ne bomo povedali, če rečemo, da je tudi na Formozi budiste prebudilo napredovanje krščanstva. Danes je vsaj pet revij, ki skušajo predstaviti in razložiti budizem moderni miselnosti primerno. Ponekod grade nova budistična svetišča ali pa popravljajo templje, ki so se že dolgo časa podirali. Na splošno moramo reči, da je vsaj družina še pod močnim vplivom budizma, čeprav mladina že ne veruje več v budistične nauke.

Bolj kot budizem se pa upira krščanstvu praznoverje. Češčenje prednikov je med praznimi verami na prvem mestu. Seveda ima Cerkev v tej zadevi že bogate izkušnje in se ne misli znova zaplesti v obredne boje, ki so nekaj časa zelo škodovali krščanstvu na kitajski celini. Vendar pa mora jasno učiti, kakšen je razodeti nauk glede mrtvih in kako jim živi lahko pomagajo. Če bi bili mladi Formožani bolj neodvisni od družine, bi bilo med njimi gotovo še več spreobrnjenj. Pa niso. Družina preveč veže družinske člane in mnogokrat se ne bodo mogli izogniti ceremonijam, ki so nezdružljive s katoliško vero.

Če smo govorili o Matsu, budizmu in vražah, smo hoteli povedati, da zlasti to troje ovira spreobrnjenj. Če je danes nekaj nad 200.000 katoličanov in nekaj več protestantov med 10 milijoni prebivalcev, razumemo, da Cerkev še ni nekaj splošno poznanega. Na veliko krajih ljudje še nikoli niso videli duhovnika. Ko so se leta 1952 pojavili prvi misijonarji v nekem večjem mestu, so našli samo 300 katoličanov, ki so prišli iz Kitajske skoraj istočasno. Med domačim prebivalstvom ni bilo niti enega katoličana. In vendar so jih oblastniki in prebivalci dobro sprejeli. Ponudili so jim pomoč, da so mogli najeti stanovanje, in jih predstavili mladim ljudem, ki bi se morebiti zanimali za novo vero. Misijonarji so izbrali nekatere, ki so se jim zdeli bolj odkritosrčni in dosti nadarjeni. Ti naj bi jim služili, še preden bi bili krščeni, kot tolmači in katehisti pri spreobračanju drugih. Milost mora biti seveda stalno na delu, da misijonarji dosežejo prava spreobrnjenja. Brez milosti bi bila nevarnost, da bi se domačini ponudili misijonarjem kot "uslužbenci", katere bi precej dobro plačali, brez vsake spremembe v mišljenju in življenju.

Prava Cerkev Kristusova se širi na Formozi vedno bolj. Čedalje več cerkvenih stavb vstaja in misijonarji, ki so mislili, da bodo ostali tam samo za nekaj let, spoznavajo, da jih Bog pošilja na Formozo za stalno.

Prednosti novodošlih

Omenimo še, da imajo Kitajci, ki so prišli na Formozo pred par leti, glede spreobrnjenja lažje stališče kot pa ostali prebivalci. Iztrgani iz poganskega okolja in mnogokrat celo iz družine, se čutijo nekam bolj svobodne glede sprejetja nove vere. Nekateri med njimi so pa Cerkev že prej poznali, a se zaradi nasprotovanja družine niso mogli odločiti zanjo. Med novodošlimi jih nekaj zavzema važne položaje, zlasti v vojski. In tudi med njimi je bilo že več krščenih. Pred kratkim je v Tajpehu skupno z ženo stopil v Cerkev general Sun-Lien-Čun, ki je bil pred leti prva osebnost v kitajski pokrajini Hopeh. Žena je iz cesarske družine Tao-Kung, ki je vladala na Kitajskem v 19. stoletju.

Zlasti Kitajski duhovniki in posebej, če so dobro izobraženi, imajo velik vpliv na vodilne sloje. Tako je minister za vzgojo prosil nekatere izmed njih, naj mu svetujejo glede šolskih učnih načrtov.

Nismo mislili reči, da so uspehi misijonarjev na Formozi nekaj zelo izrednega. Ne, samo temelji so že trdni in delavci precej številni, tako da bo stavba gotovo rasla, če ne pride do kakega pretresa, ki se ga zaenkrat, človeško gledano, ni treba bati. Ne moremo si namreč misliti, da bi komunistična Kitajska napadla Formozo, ker bi to pomenilo novo svetovno vojno, ki si jo pa tudi komunisti ne morejo želeči. Misijon na Formozi je še mlad. Kar je značilno za vsako mladost, je navdušenje in iskanje. Tudi misijonarji na Formozi delajo z navdušenjem in iščejo novih poti, ki bi bolj gotovo približale Kristusa Formožanom. Nove metode so potrebne, prilagoditev je tudi na Formozi nujna. Da podamo en sam zgled, kaj pomeni prilagoditev, navedimo, kar poroča eden izmed misijonarjev. Kot povsod, so tudi na Formozi redovnice hotele zapirati vrata svojih samostanov ob osmih zvečer, ob uri, ko bi misijonarji najbolj potrebovali njihovega eodelovanja. Ob sedmih zvečer se Formožani, vsaj na kmetih, šele vračajo s polja. Potem se umijejo in vsaj kaj malega zaužijejo. Ob osmih so pa že pripravljeni za poslušanje božje besede. Ob tej uri mora misijonar imeti na razpolago vse tiste, ki so zmožni govoriti o Kristusu, med njimi seveda tudi redovnice. Zato pa je misijonar, o katerem govorimo, prosil redovnice, naj obveste o položaju svoje višje redovne predstojnike. In v primeru, da ti ne bi sprejeli nekaj sprememb glede ur, v katerih naj bi redovnice molile, vstajale in šle počivat, je bolje, da ne prihajajo več na Formozo, ker ne bodo mogle biti prave misijonarke.

Če je spreobrnjenj veliko in je upanje, da jih bo vedno več, pa prav to postavlja misijonarje pred nove naloge. Kaj naj bi storili, da bi jih bilo čim manj, ki bi se odločili za Cerkev iz človeških ozirov? Kako doseči, da ne bo odpadnikov, ko se na primer katoličan hoče poročiti s pogankom? En sam odgovor je možen: kristjani morajo zares živeti krščansko življenje. In menda so duhovne vaje tiste, ki so se doslej najbolj obnesle. Misijonarji pogosto skličejo vernike, da se za nekaj dni, bodisi v hišah za to namenjenih, bodisi v župnijski cerkvi zberejo in premislijo, kaj pomeni biti Kristusov in kaj bi morali napraviti, da bodo vsak dan bolj njegovi.

Mesta so poglavje zase. Župnij za že krščene je premalo. Apostolsko delo med dijaki in visokošolci je pa dobro organizirano in je več kitajskih duhovnikov, ki se posvečajo samo temu delu. Na Formozi še ni katoliške univerze, dočim imajo protestanti že dva višješolska kolegija. Cerkvene oblasti vedo, da morajo univerzo čimprej odpreti, pa naj bi bile žrtve še tolikšne. Na državni univerzi v Tajpehu je bilo med 8.000 študenti v letu 1956, 326 katoličanov: en katoličan na vsakih 21 visokošolcev. Zelo veliko, če pomislimo, da za vso Formozo prideta samo dva katoličana na vsakih 100 prebivalcev.

* * *

Morda smo vse preveč poudarjali sončne strani. Tudi senc ne manjka na Formozi. Vendar pa Bog blagoslavlja misijonsko delo na tak način, da se senc ne bojimo preveč. Da je milost tako obilna, imajo velike zasluge kitajski katoličani, ki trpe na celini. Njihovo trpljenje, združeno s Kristusovim in našim, bo pomagalo, da bo Formoza čez kakih 20 let popolnoma različna od današnje. Lepi otok bo še lepši...

Priredil STANKO BOLJKA C.M.

AFRIKA NA KRIŽIŠČU

Afrika je v vrtincu vplivov in tekmecev, ki se bore za njeno dušo, to je za dosego popolne oblasti nad tem velikim kontinentom, ki se spreminja iz dneva v dan in skuša v nekaj letih preskočiti kar cela stoletja dose-
danjega življenja. Tokove, ki se skušajo najbolj uveljaviti, je mogoče zajeti z naslednjimi imeni: laicizem, komunizem, islam in krščanstvo.

Upravičeno je upanje, da bo nazadnje krščanstvo tisto, ki bo dalo afriškim narodom pravo zavest svobode in s tem tudi pogoje za harmoničen razvoj. Poraz krščanstva bi tudi pomenil konec afriške neodvisnosti. Cela Afrika vre in išče prave poti; prava pot more biti samo krščanstvo. Prva dolžnost Afrike in njenih narodov pa je, da se obvaruje pred ideologijami, ki jo morejo rušiti v notranjosti. Vera je globoko zasidrana v dušah Afrikancev. In to razpoloženje morejo misijonarji še okrepiti; pri tem se mora krščanstvo zavedati, da je njegov najresnejši tekmeč islam. Toda vera, ki jo je učil Mohamed, je danes v čudni krizi, ko se dogaja, da se mohamedanski svet mora najprej laicizirati, če se hoče uveljaviti kot državni sistem. In v tem je ravno njegova slabost, ker bo na ta način moral začeti rušiti v ljudeh prepričanje, da je versko življenje na prvem mestu.

Afriki se odpira dolga pot. In na tej poti bo morala zbrati vse svoje duhovne sile. V vsej njeni zgodovini pa je ravno vera bila tista, ki jo je ohranjala in oplajala. Na zunaj se zdi, da ima največ izgledov za uspeh mohamedanstvo. Od desetih Afrikancev, ki se spreobrnejo, jih sedem prestopi v islam in le trije h krščanski veri. Le tisti, ki bodo pokazali, da resnično ljubijo Afriko, bodo mogli prepričati in potegniti ta veliki kontinent za seboj.

Toda Afrika je premalo znana svetu; spoznavati so jo začeli šele skozi literaturo in ko so gledali zgodbe na filmskem platnu. Dve svetovni vojni sta šli mimo človeštva; šele potem se je svet zavedel, kaj je Afrika. Toda tisti trenutek je tudi Afrika sama dala vedeti, kaj je. Veliko osvobodilno gibanje po drugi svetovni vojni je prineslo svobodo predvsem narodom Azije in Afrike. Ko se je Indija proglasila za samostojno republiko, je njen klic zagorel kot bakla nad vsem azijskim in afriškim svetom in — Afrika je sklenila stopiti na pot svoje dozorelosti.

Afrika je bila "pozabljeni" kontinent več ko tisoč let. Bila je neznana ne samo evropskim narodom, ampak tudi Afrikancem samim. Ko so se po drugi svetovni vojni začeli oglašati prvi klicarji neodvisnosti Afrike, so kmalu opazili, kako so sami brez prave moči; bili so prešibki, da bi mogli zajeti ves kontinent ali vsaj nakazati pravila in zdravila, ki naj bi veljala za vse afriške narode enako. Razni narodni voditelji se zavedajo, da ne leži usoda ureditve kontinenta na njihovih ramenih; cela Afrika mora kreniti na pot. Posejana je z modernimi mesti in civiliziranimi središči, toda ta mesta so kakor veliki klobuki, ki so jih posadili čudnemu bitju na glavo. Zaledja mest so tiha in mrtva, kakor bi sploh ne imela stikov s tistim, kar se tam dogaja, in to življenje, ki je edino pravo življenje kontinenta, gre svojo pot naprej. Bog je hotel, da se Afrika dviga iz svojih težav in bolečin

v trenutku, ko je ves svet zajel vrtnec bolečin in težav. Kakor se bo svet moral vrniti k virom svojih duhovnih sil, tako se bo morala Afrika nasloniti na temelje, ki gredo v njeno najglobljo duhovno notranjost. In na tej poti se more Afrika srečati z ostalim svetom, ki se rešuje. Zlo, ki grize ostali svet, se kaže tudi na obliču Afrike.

Pot ne bo lahka. Beda, nepismenost in bolezen se morajo posloviti od afriškega kontinenta. Dokler ne bo ustvarjen enoten program vseh narodov Afrike, kako ta zla odpraviti, toliko časa bo težko govoriti o bodočnosti Afrike. Če se to ne bo zgodilo, bodo pretresi Afrike prehudi, da, bi jih mogla vzdržati. Krščanstvo se mora tega zavedati in se takoj pridružiti tistim, ki skušajo zastaviti bodočnost na osnove duhovne vsebine.

Sodobni voditelji afriških narodov se dobro zavedajo, da pomoč zunanjih strokovnjakov ne bo zadostna; poleg tehnične pomoči je treba sredstev, ki so višjega značaja. Toda ta sredstva morajo sprejeti vsi enako in se zavedati, da so nove duhovne vrednote dejansko dediščina tistih vrednot, ki so afriške narode ohranjale do naših časov.

Izbira ne bo težka. Glavna stremljenja so vidna. Le kdo bo med njimi najmočnejši? Komunizem ima velik odmev, toda verjetno se ne bo mogel zasedrati z vso silo, dokler se sovjetska vojska ne ustavi v kakšni deželi Afrike. Zato je prva dolžnost vseh, da preprečijo poskus, ki bi Afriko potegnil v tako krizo, da bi bila tuja okupacija potrebna in bi pri tej okupaciji sodelovali oddelki sovjetske vojske. Ko sta Anglija in Francija krenili v vojni pohod proti Suez, je sovjetska vojska mogla terjati svojo udeležbo pri zasedbi ali urejanju spornega ozemlja. To je bilo preprečeno. Pozneje se je zgodilo, da so se ob krizi v Iraku ameriške čete izkrcale v Libanonu in s tem še bolj odrinile sovjete od Afrike. Toda kako dolgo bo to trajalo? Ali bo afriškim narodom dodeljeno, da si bodo zgradili demokratske oblike vladavine, predno bo prišel komunizem na kontinent? Kadar bo uvedena povsod zdrava demokracija, se komunizma ne bo več bati — tako vsaj menijo nekateri poznavalci.

Afrika ima še vedno najmočnejše sredstvo proti komunizmu. Kdor bo namreč prišel med Afrikance in jim pripovedoval, da živi človek samo od kruha, bo slabo naletel; ljudje se bodo odvrnili od njega, kakor da bi bili gluhi. Kajti afriški človek veruje v neumrljivost duše. To dejstvo dopušča vero, da bi se Afrikanci vojskovali do zadnjega, če bi jim kdo hotel vsiliti komunizem.

Laicizem

Kdor hoče Afriki dobro in ji želi pomagati, mora najprej zapirati vrata tistemu, ki je povsod odpiral vrata komunizmu: laicizmu. Pravi rak bi se začel raztezati nad vso Afriko, ako bi se razširil ta slednji, ki trdi, da je vera privatna zadeva posameznika. V Evropi se je to naziranje širilo od renesanse in po petih stoletjih privedlo do moči, ki jo danes ima komunizem. Ta laicizem se v Afriki že nevarno širi. Njegove nazore srečujemo v arabskem delu Afrike, med berberskimi plemeni in tudi med črnici. Vzgoja se je namreč polastila nekaterih plasti in sedaj mislijo ti učitelji z modernih šol, da je njihova naloga, izriniti vero iz srca Afrikancev, oziroma izriniti jo z njenega pravega mesta in jo odstraniti tudi z javnih mest.

Med afriškimi plemeni se pogosto sliši ugotovitev, da je velika škoda, ker se mladina v šoli več ne uči verskih resnic. Iz šol je izginil verouk, uvaja se celo veri sovražno razpoloženje. Poglavarji afriških plemen radi ponavljajo evropskim obiskovalcem: "Predno so vaše oblasti prišle k nam, smo živeli po predpisih vere in ohranjala se je morala in nek red. Sedaj so pa naše otroke naučili, da se norčujejo iz verskih predpisov in iz nas, ki ostajamo svoji veri zvesti. Mladina je izgubila temelje in zato je danes med njo toliko propalic. Stoletja smo se ohranjali in med nami ni bilo tistih zločinov, ki danes onesrečujejo našo mladino. Naša morala ostaja brez opore in menijo, da ni več koristna. Stara morala je samo še za nas starce. Toda vi ne vidite, da ste uničili eno, ne da bi ustvarili nov pravičen red."

Ta laicizem je tako razpreden, da se čuti celo na katoliških misijonskih šolah. Prinaša ga mladina, ki zahaja v razne organizacije, ki so pod vplivom laičnih voditeljev; tam se navzamejo duha brezbriznosti in agnosticisma in se potem v katoliških zavodih ne samo upirajo dobrim vplivom, ampak se celo iz njih norčujejo ali pa jih v očeh svojih tovarišev smešijo. Mnogi misijonarji to že opažajo in ne vedo, kako bi se tem vplivom postavili v bran.

Kdor se doma ne navzema tega vpliva, mu podlega, ko se iz Evrope vračajo študenti, ki so bili na raznih univerzah. Med domačini so začeli kazati svoj ateizem ali pa brezbriznost do vsega, kar ima na sebi sledove vernosti. Sicer v svoji propagandi niso bili preglasni, toda med starejšimi rodovi so izzvali pravo reakcijo vračanja k najstarejšim verskim običajem in izrodkom: čarovniki so pridobili na veljavi, začel se je nov val praznovanja in vražarstva; oboje bi naj bilo sredstvo za obrambo pred tujimi vplivi, ki iz Evrope ne prinašajo samo ateizma, ampak tudi oznanjajo novo nevarnost za tisto, kar je v Afriki najbolj sveto.

Javno življenje ponekod že podlega tej gonji laicizma. Začelo se je govoriti o nevarnosti klerikalizma. Ta gonja se ne obrača samo proti krščanskim misijonarjem ali domačim duhovnikom, ampak tudi proti vplivu ljudskih in verskih poglavarjev pri raznih plemenih v notranjosti afriškega kontinenta.

Komunizem in afriška plemena

Zanimivo je, da so afriška plemena v notranjosti Afrike manj podvržena nevarnosti komunizma, kot pa bi bilo misliti. Najmočnejši sredstvi proti komunizmu sta trenutno: nepismenost afriških plemen in pa tradicionalna zasidranost starih verskih navad. Ko se je sedanji predsednik države Ghana vrnil v domovino, je bil verjetno bližje laicizmu ali celo levici kot pa krščanskim nazorom. Kmalu pa je spoznal, kje so prave sile Afrike in je že v prvih časih svojega vladanja izjavil: "Afrika bo vedno ostala verna, kajti brez vere bi ne bilo Afrike." Zavedal se je, da ne bo mogel dolgo vladati, če se ne bo naslonil na temelje, ki prevevajo življenje vseh plemen v njegovi državi. Ko se sedaj vračajo z evropskih in ameriških šol prvi študenti Ghane, bodo verjetno enakega mnenja. Ko bodo iskali globlje, bodo še bolj spoznali, kakšna sila je vera prav v življenju in razvoju Afrike.

Afrika ohranja namreč vero v Najvišje bitje in v neumrljivost duše, dasi to pri nekaterih vražarskih obredih ni dovolj vidno. Pri nekaterih

Nekaj slik afriških tipov: Tu zgoraj pač zanimiva frizura afriške žene. Desno: Kraljica Ruande v slavnostnem odelu. Spodaj, levo: Katoliški

starec na misijonu; desno: Katoliško afriško dekle. — Papeži vedno bolj rote, naj molimo, da se Afrika osvobi, dokler je še možno, Kristusu! Molimo torej za "črno Afriko"!

rodovih se je ohranilo prepričanje, da živi Bog z njimi od začetka sveta in v tej veri tudi vztrajajo, dasi so skozi stoletja ostali osamljeni in odrezani od sveta. Ker so verovali v to stalno navzočnost Boga, niso ničesar pogrešali in so bili srečni. V Afriki živi pleme, ki uči, da se je Bog umaknil navzgor ob reki in živi tam gori, ker ga je "prvi človek" užalil. Ko so ugotovili, da je to pleme živelo tam še pred časi sv. pisma stare zaveze, so ti podatki dobili še večjo veljavo.

Stara plemena živijo najbolj primitivno in bedno življenje, toda zaradi svoje verske trdnosti verjetno ne bodo podlegla komunizmu, vsaj ne tako kmalu. Pa poglavarji teh plemen so tudi opazili, da prihaja misijonar med nje ne zato, da bi jim njih verovanje uničil, ampak da bi ga izpopolnil. Misijonar je zanje celo zaveznik proti stremljenjem, ki mu groze s propagando, ki ni samo brezverska, ampak ruši tudi temelje morale, ki so jo do sedaj ohranjali.

Mohamedanstvo

Mohamedanstvo ni verstvo, ki bi bilo globoko zasidrano v afriške tradicije. Islam je vdrl v Afriko po poti, ki ni bila ravno duhovnega značaja. Muslimanski vpliv se je razširil z mečem ali pa s silo, ki je prihajala iz Azije. Kakor bi mogel komunizem v Afriki uspeli samo zaradi napak, ki bi jih delali domačini ali pa po nerodnosti izzvali tujci, tako se je današnje dni muslimanstvo razširilo samo zaradi tega, ker sta Anglija in Francija v preteklih desetletjih delali napake, ki so sedaj odprle vrata mohamedanstvu.

Ni še dolgo tega, ko so evropske kolonialne sile pozdravljale prihod mohamedanstva v Afriko in ga celo podpirale. Anglija je imela velika kolonialna posestva v mohamedanskem svetu in je zlasti med prvo svetovno vojno skušala ustvariti vtis, da bi mogla biti ona naslednica propadajočega sultanata v Carigradu. Kakor je carigrajski sultan vladal nad vsem mohamedanstvom —vsaj na zunaj—, tako je skušala Anglija za njim zajeti mohamedanstvo v obroč svoje svetovne politike. Anglija je dvignila Arabijo proti Carigradu in upala, da bo Arabija hvaležna; danes gori tam povsod Angležem pod nogami. Egipt je postal voditelj arabskega gibanja in si priljubljenost med arabskimi množicami lasti ravno zaradi tega, ker se je najbolj odločno postavil proti Angliji; saj je lahko trdila celo propaganda iz Kaira, da so Egipčani spodili združene Angleže in Francoze proč od Sueškega kanala. Angleška in francoska kolonialna oblast pa nista delali napak samo v Arabiji in v Egiptu; zlasti med prvo svetovno vojno je bila teža evropskega kolonializma v Afriki hujša kot pa v Egiptu ali Aziji, kjer so morali Angleži začeti že popuščati.

Ko so afriški narodi opazili, da vpliv Anglije propada in da se je v drugi svetovni vojni izčrpala, so naravno zrli na arabski svet, kako ta obračunava z zadnjimi silami evropskih gigantov. Po Afriki je šel glas, da je treba muslimane posnemati. Toda to ne bi bilo dovolj: sprejeti je treba celo isto vero, kot jo imajo narodi v severni Afriki, ki se sedaj bore za svobodo in popolno neodvisnost. Verska pripadnost muslimanstvu je vsem tem narodom v veliko oporo.

Ponekod se islam širi kot ogenj po suhi travi ali povodenj, ki je prekoračila bregove in podrla vse nasipe. Zastopniki muslimanskih vodite-

Zatopniki katoliške "črne Afrike" pri proprefektu Kongregacije za širjenje vere, kardinalu Agagiananu na obisku v Svetem mestu Rimu.

ljev trdijo, da znaša število njihovih vernikov v Afriki mnogo čez 90 milijonov in če se bo ta plaz razlival naprej, bo v nekaj desetletjih islam najmočnejša vera v Afriki. Poganstvo bo absorbirano, le tu in tam bo nekaj otokov katoličanov in protestantov. Arabski agitatorji hodijo po vsem kontinentu in podpirajo nacionalistična gibanja, hkrati pa kažejo na mohamedanstvo kot na najmočnejšo povezavo vseh afriških narodov.

Toda v zadnjih letih se je začel položaj za mohamedansko gibanje kvariti. Stalni spori med arabskimi narodi samimi so pokazali, kakšna je njihova edinost; ni izključeno, da bo Egipt skušal Arabsko ligo izrabiti v svojo korist in skušal iz Afrike zvariti kontinent, ki bo bopolnoma pod kontrolo Kaira in egiptске politike. Danes je mohamedanstvo najmočnejše okoli Timbukta, kjer je zrastel pravi "novi Rim" islama. Severne afriške dežele so že muslimanske, od Timbukta se bo začel razlivati val proti jugu, proti osrčju Afrike in še naprej.

Vsi uspehi islama so predvsem dokaz, kaj vse zmore človek, ako se oboroži z borbena religijo, to je z vero, ki obljublja plačilo tistim, ki bodo znali za vero sukati meč. Mohamedanstvo je vera, ki daje človeku silo, da ustvari imperij, kjer bo vladala njegova volja. Mohamedanstvo je ustvaril človek — Mohamed — in zato je vera v vse, kar je z njo v zvezi, navezano predvsem samo na človeka. Toda, kar je človek ustvaril, bo s človekom poginilo. Musliman namreč nima pravice imeti večje obzorje, kot mu ga dovoljuje njegova sveta knjiga Koran, ki pa ni delo Boga ali

njegovega vplivanja. Tako je v sebi islam začel plahneti, ko notranje ni napredoval. Postal je državna vera in vera za državno ter narodno ekspanzijo, ni se pa duhovno izpopolnil.

Islam še zadostuje narodom, ki jih dviga v svobodo in neodvisnost. Toda izobraženci muslimanskega sveta v islam kot vero več ne verujejo. Lahko se reče, da je velika plast duhovnih predstavnikov in voditeljev ljudstva danes dejansko ateistična in da ne veruje več v Koran, dasi se drži njegovih predpisov. Komunizem je v sovjetskem bloku "državna vera" in islam postaja v bistvu prav tako brez vsebine o Bogu, enako ateističen kakor komunizem v Sovjetski zvezi. Islamski svet ima sicer še Mohamedovo vero, notranje pa se izpraznjuje... Zato je upati, da se bo v Afriki njegov vpliv kmalu zavrnil, ko bodo veri vdani rodovi spoznali, kako plitva je globina, na kateri sloni Mohamedova vera. Temu se bo pridružil še enak strah, ki jih že sedaj pretresa pred komunizmom: arabske države bodo postajale vedno bolj mogočne. Ali ne bodo bivše evropske kolonialce nadomestili gospodarji iz Kaira, Tunisa ali pa Rabata? Afrikanci so predvsem ljudje, ki se radi predajajo kontemplaciji, meditaciji — in tega jim islam ne bo nudil v zadostni meri.

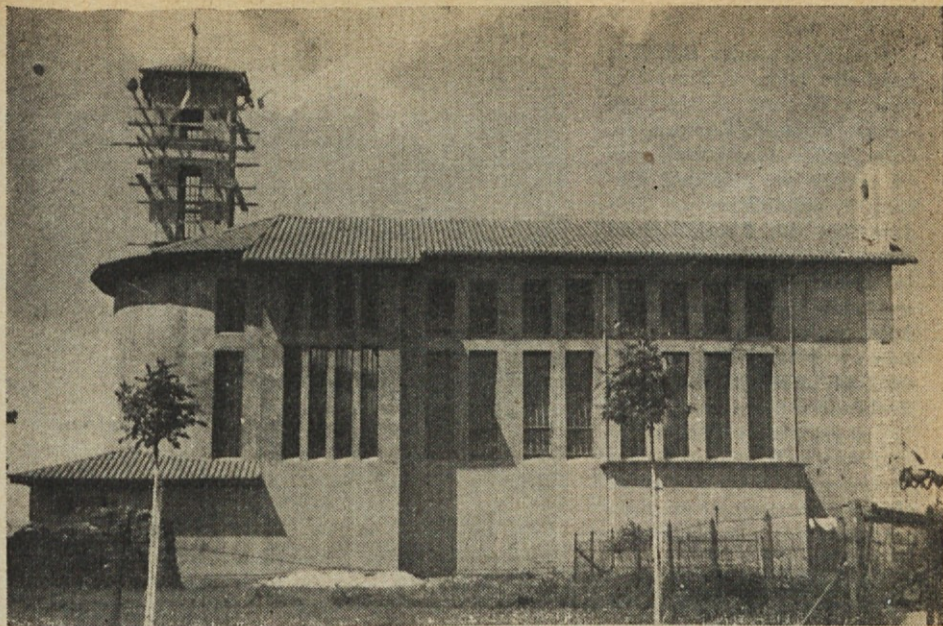
Kršćanstvo

Kakšna je bodočnost krščanstva? Ali more računati na uspeh in ali bo možno tekrovati z drugimi tokovi, ki zajemajo Afriko? Krščanstvo nima drugih dokazov kot zavest, da je božje seme, ki ne bo zatrt.

Ko se je pred nekaj desetletji začela obširnejša misijonska akcija v Afriki, je bil razvoj zelo počasen in težaven. Toda kljub temu se je uspeh kmalu pokazal in zlasti v zadnjih letih je napredovanje izredno vidno. Pred 90 leti je imela Afrika 10 škofov in 250.000 katoliških vernikov; danes šteje katoliška verska skupnost v Afriki 269 nadškofov in škofov in nad 22 milijonov vernikov. Afriški verniki imajo danes svoje lastne škofove in duhovnike in prava domača hierarhija je najbolj jasen dokaz, da v Cerkvi ni razlike med verniki, ki priznavajo istega Boga in njegovo Cerkev. Nikdo ne bi mogel nuditi domačinom večji dokaz o popolni enakosti. Poleg tega je dejstvo, da se kolonialne velesile umikajo, ugodno vplivalo na razvoj katolicizma. Pred tem so mogli agitatorji proti krščanstvu uporabljati očitke, da kristjani podpirajo kolonialno oblast in da se k njej zatekajo. Slednje je bilo sicer res, toda z naraščajočo civilizacijo je mogel verski predstavnik na to zaščito pozabiti, ker je ni potreboval. Danes Cerkvi in njeunim voditeljem nikdo več ne more očitati, da je tujska sila, ko je že toliko duhovnikov in škofov, ki so pripadniki lastnega naroda, in to se bo še bolj čutilo v bodoče, ko bodo domačini vedno številnejši med duhovniki in škofi. Krščanstvo mora sedaj stremeti za tem, da odkrije domačinom še več svojega duhovnega bogastva, ki je odprto vsem ljudem pri njih zrenju v življenje lastne notranjosti; gre samo za to, da domači kler predstavi krščanstvo še bolj v njegovi obliki, to je, da mu da zunanjo obliko, ki bo priznana kot najbolj prikladna za afriški način verskega izživljanja.

Tako bo krščanstvo postalo najmočnejša sestavina afriškega življenja, ki bo pomagala graditi pravo in lepo Afriko.

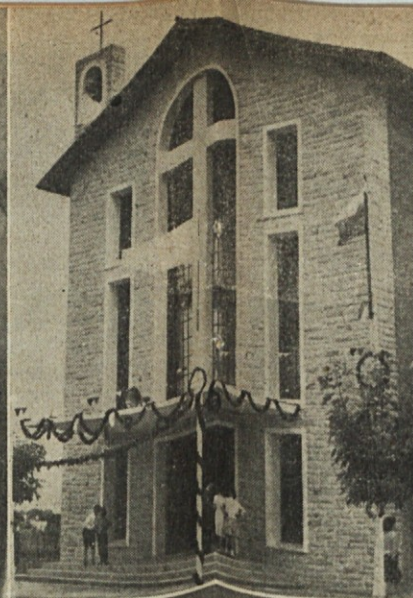
T. V.

CERKEV MARIJE KRALJICE PRI BARAGOVEM MISIJONIŠČU V SLOVENSKI VASI V LANUSU, ARGENTINA — BLAGOSLOVLJENA

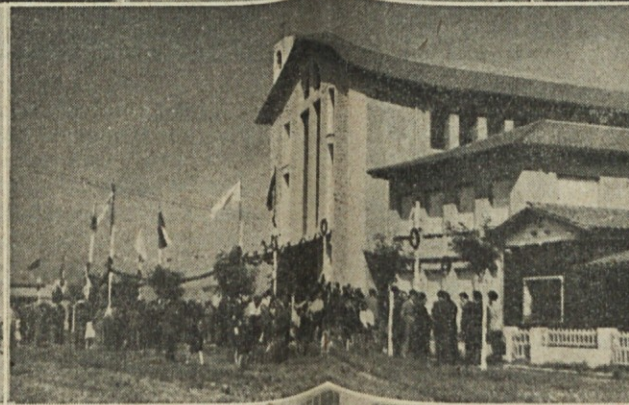
To je bil dan, ki ga je naredil Gospod! Mons. Schell je ob številni asistenci in v navzočnosti množice rojakov iz Slovenske vasi in Velikega Buenos Airesa v nedeljo, 15. novembra slovesno blagoslovil zunanje stene in notranje prostore, marmorni oltar in tabernakelj, umetniško izdelani dva in pol metra visoki kip Marije Kraljice in celotno, sicer še ne povsem dokončano, a že zdaj lepo in veličastno svetišče Marije Kraljice, ki so ga rojaki v ta namen še posebno lepo okrasili. Blagoslovitvi je sledila pontifikalna škofova maša, pri kateri je bil arhidiakon č. g. direktor A. Orehar, diakon in subdiakon čč. gg. dr. Gnidovec in dr. Žakelj, rektor in spiritual škofovega zavoda v Adrogué, asistirali bogoslovci istega škofovega zavoda, na koru pa prepeval lanuški pevski zbor. Po pontifikalni maši je bil č. g. Orehar prvi slovenski duhovnik, ki je v novoblagoslovljeni cerkvi maševal in med njegovo mašo je pel lanuški otroški zbor. Slovesnosti so se udeležili in tudi zastopniki občine in drugi odlični gostje, med njimi kot botri pri blagoslovitvi nekateri dobrotniki-domačini, potem zastopniki ustanov Slovenske vasi in pa g. Hotimir Gorazd, ki je napravil gradbene načrte. Po obedu je bil cerkveni evharistično - marijanski koncert, ki ga je s sodelovanjem svojega mladinskega zbora izvajal "Gallus", nato pa govor č. g. Oreharja in pete litanije Matere božje z zahvalno pesmijo in blagoslovom. Ko se je znočilo, so umetni ognji razsvetljevali pročelje nove cerkve in spet privabili množice gledalcev in občudovalcev, zlasti tudi domačinov.

Škof Aleksander Schell iz kako uro hoda od Slovenske vasi v Lanusu oddaljenega mesta Lomas de Zamora, se deža škofije, blagoslavlja novo cerkev ob asistenci diakona in subdiakona dr. Gnidovca in dr. Žaklja. Slika desno od pročelja cerkve kaže prizor obreda tik pred vstopom v svetišče; botri drže trakove zaprtih vrat; dobro je viden g. Hotimir Gorazd, ki je izdelal načrte za Misijonišče in cerkev. Ostali prizori zunaj cerkve kažejo škofa Schella pri nagovoru pred blagoslovitvijo. Slike iz notranjosti svetišča predstavljajo prizore iz pon-

tifikalne maše in množico vernikov, ki je popolnoma napolnila prostorno cerkev. Na steni svetišča je viden križev pot, ki je le začasen, kajti kasneje ga nadomesti reliefni kiparja Ahčina; a tudi ta začasni ima svojo lepo umetniško vrednost: so to namreč izvirne risbe Goršetovega križevega pota, ki ga je skupaj s Kosovim besedilom izdala Slovenska kulturna akcija pod naslovom "Križev pot prosečih". Škoda, da še niso na razpolago še slike lesenega stropa in pa Marijinega kipa, kar upamo v bodoče tudi pokazati bralcem "Katoliških misijonov"

(Foto Suštaršič.)

ŽENA V INDONEZIJ

Nova doba se je začela za Indonezijo, ko je postala svobodna republika. V borbi za svobodo so se borile ženske prav tako kakor moški. Zato se je z nastopom svobode začela tudi za indonezijsko ženo nova doba: postala je neodvisna in enakopravna z možem. V sosednjih deželah, kjer je tudi zasijala svoboda, žena ni dosegla takih pravic. V indonezijski republiki ima aktivno in pasivno volilno pravico, se pravi, da lahko voli in more biti tudi izvoljena. Vendar se teh pravic in prednosti poslužuje v polni meri in jih tudi pravilno razumeva samo višja plast žena, ki žive v mestnih središčih; nižja plast ljudstva se vsega tega še ne zaveda v polni meri, dasi pravice uživa in jih tudi lahko izpolnjuje.

Kako živi žena v Indoneziji?

Indonezija živi v tropskem delu; je torej področje, kjer vlada večina vedno velika vročina in prebivalstvo se je moralo na to okolnost privaditi. Narava je bogata in povsod je rastlinstvo bujno. Ker so jutranje ure blage in najbolj znosne za delo, vstajajo ljudje zelo zgodaj; opoldne se že morajo umakniti in čakati na večerni hlad. Vse to vpliva na žene v Indoneziji tako, da so zelo občutljive. Zelo slede vsem dogodkom, mnogo opazujejo in se o vsem skušajo pogovoriti, ko pride večer in se družina zbere okoli ognjišča. Čez dan žene rade zahajajo k sosedam ali pa po poslih; vse je zanimivo zanje in vsemu spušajo slediti živahno in razumevajoče. V indonezijskem jeziku imajo besedo "ton-ton", ki najbolje označuje vsebino tega pohajanja po mestu, opazovanja vsega in nato razpravljanja, kadar pride čas ali prilika. To besedo "ton-

ton" je težko prevesti v druge jezike; najbrž bi najbližje prišli, če bi rabili besedo "potepanje". Kadar gre z doma, hoče biti indonezijska žena lepo oblečena in rada vidi, da je njena zunanost tudi drugim prijetna za oči. Zlasti tujci opažajo, da je obleka Indonezijsk dejansko malo primerna za podnebje; vročina je velika, oblačil pa nosi žena toliko na sebi, da bi bilo bolj primerno manj kosov; obleka se končuje v dolgih rokavih in krilih, ki segajo do pete. Toda to je prišlo z vplivom islama, ki je postavil temelje za vse narodno življenje.

Kadar je v hiši družinski praznik, takrat zna žena pokazati svoje vrline. Poročne slovesnosti so dolge in polne raznih obredov, vse pa zaključuje slavnostno kosilo. Novorojeno dete prejme ime, ki sta ga starša skrbno izbirala že dolgo poprej. Ob smrti mora žena oskrbeti umivanje trupa in njena naloga je, kako bo mrtvec pokopan. Predno truplo zavijejo v rjuhe, mora biti vse platno skrbno izbrano in prepojeno z dišavami. Na otokih Bali je še navada zažigati trupla mrtvecev in tam mora žena zbrati vse, kar bo krasilo grmado; njeno delo je izbira posod in žar, kamor bodo spravili pepel. Zažiganje mrličev ni dejanje, ki bi bilo prepojeno z žalovanjem, ampak se vse razvija v posebnem veselju in petju, ki je izbrano tako, da more služiti kot spremljava obrednim plesom.

Na deželi imajo spet druge praznike in slavlja. Ob žetvi ima žena posebno nalogo: žena mora na riževem polju odbrati najlepše sadeže, ki bodo potem doma darovani boginji riža — Dewi Sri. Dasi je večina teh obredov prišla iz Indije, jih Indonezija spoštuje in ohranja v vsem sijaju.

Pogled na indonezijsko kmetijo, kjer se odigrava življenje indonezijske žene.

Žena — kraljica doma

Glavna naloga Indonezijke v mestu in na deželi je, da skrbi za dom. Vse, kar je v hiši, je posvečeno njenim glavnim nalogam, to je zakonski ženi in materi otrok. Ker je domovina začela nalagati nove obveznosti v tej smeri, se trudi žena biti dobra tovarišica možu tudi v vsem njegovem javnem življenju. Zaveda se, da bo to najlažje dosegla, če bo dom ta-

ko upravljala, da bo v njem življenje ubrano in prijetno.

Po raznih domovih so že začeli odpravljati tiste navade, ki so najbolj staromodne in nikakor ne spadajo v naš čas, ker pravi razvoj celo zavirajo. Stari predpisani kroji se opuščajo, dasi se novi kroj naslanja na osnove narodnih noš. Velika pozornost velja zdravju, ki naj vlada v domovih. Ves dan so poslopja ali zgradbe predane soncu, ki ima v ne-

kem oziru tudi higijensko nalogo. Vendar v notranjosti stanovanjskih prostorov ne sme biti preveč pohištva in vse mora biti razpostavljeno tako, da je čim bolj zračno; le malo je preprog in zaves.

Kuhinji velja glavni del zanimanja. Indonezijska rada kuha in ob glavni dnevni jedi rada pripravi še mnogo drugih posebnosti in dodatkov, ki naj osladi dnevne težave. Že v zgodnji mladosti se nauči razlikovati razna zelišča in dišave, ki jih je ravno v Indoneziji toliko. Kdor bi vstopil v indonezijsko kuhinjo, bi se zelo začudil: nad ognjiščem je polno vrčev, ponev in kotlov in iz vseh se kadi. Indonezijci ne jedo mnogo, pač pa zelo izbrano in okusno; prehrana je zelo različna in pisana in verjetno bi se mnogi čudili, ko bi zaznali, kaj vse se skuha in na kakšne načine.

Indonezijska mora vsak dan prati. Vročina maže in uničuje perilo, bela obleka je umazaniji mnogo bolj izpostavljena. Oblek temnih barv v Indoneziji ne poznajo. Ko je vse že

oprano, je treba vse takoj zlikati in ker se pri hitri uporabi vse naglo trga, je treba vsak dan porabiti nekaj časa s šivanjem. Toda tega ne zmore gospodinja sama; hčerke se že zgodaj nauče pomagati materi.

Na vzhodu je gostoljubnost pravilo in oznaka dnevnega življenja. Toda Indonezijska je to lastnost verjetno prignala do viška. Obiskovalcem, prijateljem in znancem zna žena brž dokazati, da niso tujci, v njenem domu naj se počutijo, kakor da bi bili doma. V Indoneziji je v veljavi pravilo: Gost je v moji hiši kralj mojega doma. In to ozračje se more ustvariti samo s sodelovanjem žene. Odkar je Indonezijska samostojna, mora žena hoditi na razne družabne prireditve, ali pa doma sprejemati ugledne domače in tuje osebnosti. V nekaj letih je žena znala doseči stopnjo svetovno razgledane dame.

Hiše so nizke in le malo je poslopij, ki bi segla nad prvo nadstropje. Ker je mnogo prostora, ni razloga, da bi gradili visoka poslopja in v njih tlačili ljudi. Tisti, ki bi živeli

Indonezijska mladež.

Domačinska godba indonezijskih deklic.

v višjih nadstropjih, se ne bi mogli soncu skriti med drevjem in vejami visokih rastlin. V nekaj letih nova pritlična hiša že izgine pod zaveso bujne flore. Ponekod je treba graditi hiše na kolih. Domovanja, kjer je moralo živeti več rodov iste družine hkrati, izginjajo.

Socialni položaj indonezijske žene

Pred pol stoletja je bilo življenje indonezijske žene čisto drugačno. Njene pravice so bile zelo omejene. Smela je delati samo tisto, kar je za njo izbral njen mož. Žena je morala biti vedno za stenami domovanja; pri izbiri ženina ni bila svobodna. Mož jo je "kupil" in jo je lahko potem tudi odpodil, kadar se je naveličal. Mož je bil poligamist — mnogoženec. Zelo strogi predpisi so velevali, da odrasla dekleta niso smela na cesto. Žene so poniževali. Koncem preteklega stoletja so se začela gibanja za odpravo mnogoženstva; iz stare indonezijske aristokracije je prišla pisateljica Kartini (roj. 1879), ki je napisala knjigo "Skozi temo v luč", kjer je nakazala smer za borbo in napovedovala končno zmago. Pri družila se ji je pisateljica Raden Dewi Sartika (roj. 1884), ki je tudi

napisala več del in podprla gibanje. Obe sta uspeli, porušili zidove starih tradicij in okorele pravovernosti in pripravili pot za boljši socialni red v deželi. Najprej sta dosegli, da so ženske smele v šole. Ko se je to zgodilo, so mnoge žene prijele za pero in terjale nove predpise in zakonodajo, ki bi jih zavarovali pred samopašnostjo preteklih krivic.

Že leta 1912 so matere dosegle, da so si smele ustanoviti svojo organizacijo "Neodvisna žena". Gibanje je imelo izredno velik uspeh in ko je imela zveza svoj prvi vsenarodni kongres v letu 1928, je že bila postavljena zahteva za volilno pravico. Ko so Japonci med drugo svetovno vojno Indonezijo zasedli, so večino organizacij zatrli.

Ob koncu vojne se je borba za socialno osvoboditev vključila v borbo za neodvisnost. Žene niso sodelovale samo pri edinicah Rdečega križa, ampak so posegale tudi v pravo borbo v prvih vrstah. Kronika tistih časov ve povedati, kako neustrašene in požrtvovalne so bile ravno žene. Komaj so se pojavili prvi znaki končne zmage, so se žene iz prvih vrst umaknile in začele skrbeti za domove tistim, ki so v borbi izgubili vse. Mladina je

*Pestra oblačila
indonezijskih žena in deklet.*

bila brez šol; žene so se odločile biti učiteljice. V vsaki najmanjši vasi je šola, poleg nje pa sirotišnica ali pa bolnišnica.

Žena sodeluje v političnih in strokovnih organizacijah. V parlamentu je nekaj žena, ki opravljajo poslanske dolžnosti tako, da ne zaostajajo za svojimi moškimi tovariši. Bile so pritegnjene v razne mednarodne delegacije; v državni upravi imajo važna mesta. Mesto guvernerja v provinci Makasar je zaupano ženski. V vladi ima ga. Trimurti mesto socialnega ministra, ga. Santosa pa je minister za delo. Mnogo žena dela v trgovini in industriji in nekaj velikih podjetij ima ravnatelje, ki so ženske. Na univerzah je mnogo deklet in v zadnjih desetih letih je izredno mnogo žena prejelo akademske diplome. Na vseh poljih morejo žene dokazati svojo sposobnost.

Borba za pravice proti možu je že mimo; nikdo več ne načenja vprašanja o upravičenosti ženskih pravic. Žene same izbirajo poklice; gredo v svet ali pa se posvečajo domu in družini. V šolah nekoč ni bilo deklet; danes so jih polne in na univerzah je skorajda več študentk kot pa dijakov. Indonezijska žena svobodno išče pot v vse smeri in ji je izbira odprta na vse strani. Žena ve, da je usoda domovine v veliki meri odvisna tudi od nje. In domovina naj bo takšna, da bo življenje žene in družine varovano in srečno.

Žena v izbiri poklica

Žena živi v okolju, ki v veliki meri narekuje način njenega delovanja in ji tudi naklanja ugodnosti ali pa tudi ovire pri izbiri poklica. V poljedelskih predelih je žena vedno zavzemala poseben položaj pri delih na polju; njena naloga je bila, da je skrbela za setev. Žena je odbirala zemljo in odrejala, kakšne naj bodo "sawe" in "ladange". Izbirala je seme in določala, kje naj se goje sadike. Ko je prišel čas žetve, je odrejala, na kateri trg bo šel odvišni del

Indonezijska deklica pri obrednem plesu in v obrednem oblačilu.

pridelka. Ker so bile odgovorne za vso setev, so morale tudi skrbeti za sredstva, kako polja ohranjati in povečavati njih donosnost. Ko je bil pridelek prodan, so usodo izkupička določale žene in delile denar tako, da je bilo dovolj sredstev za setev prihodnjega leta. Prav žena je tista, ki skrbi za nasade kave, čaja in raznih dišav. Ti sadeži zahtevajo posebno pozornost in nego in ravno žena je mogla nuditi prave pogoje zanjo. Ko so sadeži blizu dozorelosti, je žena skoraj vedno med njimi in za oči je posebna slast, kadar moreš po bujnih poljih opazovati žene pri obdelovanju, ko so v raznih nošah in najrazličnejših barvah predane skrbi obiranja ali nadzorovanja žetve. Po deželi je videti le malo strojev ali mehaničnih naprav za obdelovanje ali žetev. Zato je delež žene na polju tem bolj odločilen. Ker v mestih industrija še ne narašča v preveliki meri, delavci še ne odhajajo s podeželja.

Po domovih pa so razvite tudi domače obrti in žena se udeležuje tudi v trgovini, ki je navezana na manjše kraje in okoliše. Na Javi je večina izdelovanja platna še v ženskih rokah. Vendar se že pozna vpliv moderne industrije. Ljudje več ne nosijo doma izdelanih belih oblek; industrijsko izdelana obleka je cenejša, dasi ni več tako odporna in solidna. Dolgo časa tovarne niso mogle nadomestiti barv, ki jih je imela samo doma pripravljena mešanica. Toda tudi na tem področju zmaga industrija: nazadnje so le ugotovili formulo mešanice, ki daje največji videz pristnosti, dasi nikdar ne bo popolna.

Indonezijska rada plete in tudi njej daje ravno to delo možnost in zadoščenje, da more izbirati barve po mili volji in pokazati okus in nadarjenost. Harmonijo barv more le malo lokdo na svetu izoblikovati v tolikšni meri, kakor je to dosegla Indonezijska. Na prvem mestu so gotovo de-

kleta in žene z otokov Bali in tam je spet okraj Palembeng najbolj znan. Srebrne in zlate niti prepletajo pisanost drugih barv in obleke za obredne plesе so pravi zakladi.

Po raznih predelih Indonezije je zelo razširjena obrt izdelovanja torbic in škatljic v najrazličnejših oblikah in opremi, ki se more kosati z vsemi velikimi umetnostnimi središči sveta. Vrečice za najrazličnejše potrebe, škatljice, klobučki vseh vrst — samo ženska fantazija more najti dovolj motivov in barv. Vse to doma izdelano bogastvo je večinoma določeno za izvoz in pomeni velik dohodek za državno blagajno. Mnogo se proda po domačih trgih, še več pa gre v svetovna središča in žene na visokih položajih v ministrstvih so znale najti prave trge in odjemalce.

Če so na podeželju ostale žene omejene v svoji izbiri poklicev, ker so mogle svoj pomen pri dosedanjih

delih le še povečati, pa so v mestih krenile v vse obrate in se posvetile najrazličnejšim poklicem. Vendar se največ žena odloča za poklice, ki so ženi najbližji: bolničarke, učiteljice, vzgojiteljice, sodelavke v lekarnah ali zdravstvenih ustanovah. Prav zadnji čas je prinesel tudi nov poklic: v uredništvih in tiskovnih podjetjih so nastopile prve časnikarke in isto je bilo opaziti tudi pri letalskih družbah, kjer so dobili prve strežnice tudi na mednarodnih progah.

Včasih je bilo nemogoče misliti, da bi mati ali žena šla na posvet v zdravstveni zadevi. Vse se je razvijalo po starih predpisih in zdravnik je smel kvečjemu na dom in to ob skrbnem nadzorstvu. Danes je v Indoneziji že mnogo zdravstvenih posvetovalnic, ki so odprte zlasti ženam in mladim materam. Porodnišnic je vedno več. V posebnih ustanovah se uvajajo prve poklicne posvetovalnice, kjer se skuša s sredstvi moderne psihologije sodobni ženi pomagati pri izbiri najvažnejših poklicev ali zadev.

Vse sile morajo v mladi, moderni državi sodelovati in življenje se mora razvijati harmonično. Žena se zaveda, kje je njeno mesto in na kakšen način ga more doseči.

Žena v kulturnem življenju

Indonezijci so znani po tem, da imajo mnogo naravnih talentov in da so zelo umetniško usmerjeni. Pri ženah je opaziti vse to mogoče še v izredni meri; vse, kar počno, je namenjeno, da vpliva po svoji oblikovni ali barvni posebnosti. Kaj žena zmore v umetnosti, se vidi najlepše pri ženskih ročnih delih in to še posebej v obleki in pri predmetih dnevne porabe. Obleka mora biti lepo opremljena in okrašena z vložki ali polna bogatih motivov. Vse, kar ima na sebi, ima poseben simbolični pomen. Izbira barv in motivov ni samo do-

Predsednik Indonezije Sokarno v spremstvu dveh odličnih žena.

Indonezijke s podeželja pri ročnem delu.

kaz okusa, ampak tudi pričevanje o globoki notranji kulturi, duhovni globini, ki ves čas išče vsemu posebno vsebino. Lahko bi se reklo, da je vsaka Indonezijka tudi umetnica.

Seveda se vedno bolj uveljavljajo moderne smeri, ki bodo stare motive izpodrivale. In v tem je velika škoda za vse bogastvo, ki ga je do sedaj v toliki meri izpričevala tradicija. Žene so že začele iskati neko izmenjavo v barvah in motivih — uvoženo blago vpliva na fantazijo mlajšega rodu.

Narodni plesi so verjetno najbolj zavarovani pred vdorom tujih vplivov. Vsaka Indonezijka mora biti dobra plesalka in v tem ji ne morejo priti blizu nikjer drugod. Še vedno so plesne skupine z otokov Bali najvišji izraz obrednega plesa v vsej Aziji. Nekatere plesne smejo plesati samo za obrede določene plesalke in spet drugi plesi so pridržani samo

aristokratskim družinam in rodovom. Ti se bodo ohranili nedotaknjeni. Toda prav ti plesi so najbolj zahtevni. Plesne skupine na Javi ne zaostajajo za onimi na Bali. Vsak gib ima svoj pomen, kjer ima vsaka kretnja rok ali glave svojo vsebino. Glasbo pri teh plesih pogosto izvajajo ali vodijo žene. Potrebna je dolga doba študija in vežbanja, da more dekleta biti sprejeta v plesno skupino. Plesa "badaja" in "serimpi" smejo izvajati samo device iz plemiških družin.

Vendar grozi tudi temu sprememba, ki jo prinašajo potrebe modernega življenja. V mnogih mestih so že vzklicale plesne šole, ki jih vodijo žene. Dekleta — tudi iz tujih družin — poučujejo ples, ki so bili pridržani samo za slovesne prilike. Mnoge plesalke so prešle v službo gledališč ali pa so že pri filmskih podjetjih. Filmski ateljeji v Hollywoodu že imajo učiteljice iz Indonezije, da

tam poučujejo tradicionalne plesе svoje domovine.

Žena v verskem življenju

Vera zavzema vidno mesto v vsem življenju ljudstva. Državna oblast se tega zaveda in ne stavlja nobenih ovir. Zato more pobožna mati brez vseh težav vzgajati otroke v globokem verskem prepričanju in lahko se reče, da je ogromna večina družin vse svoje življenje zasidrala na vero v Boga. Kajti življenje žene v Indoneziji sloni na njeni pobožnosti in globokem verskem življenju. Indonezijska mati se strogo drži verskih predpisov in že zgodaj začne navažati otroke, da jih spoznajo in spoštujejo. Ob cesti ali na klopih, v parku ali na drugem javnem prostoru je možno opazovati žene islamske vere, kako javno opravljajo molitve. Žena, ki petkrat dnevno ponavlja molitve in obrede, mora imeti globoko versko prepričanje. Na dan Velikega Iduf-

trija se zbero žene k javnim molitvam na trgih ali pa sredi polja.

Krščanska svetišča so odprta ves dan in žene krščanske vere jih redno obiskujejo. Med ženami krščanske veroizpovedi je zlasti opazna velika socialna delavnost in skrb za najbednejše; po bolnišnicah, sirotišnicah ali hiralnicah je vedno polno žena iz krščanskih fara ali verskih skupnosti, ki opravljajo tam dela dejanske ljubezni. Za najdenčke se najbolj zavzemajo ravno krščanski zavodi. Na otokih Bali prevladuje budistična vera.

Pa tudi javna oblastva se zanimajo za vzgojo in oskrbo otrok in mladine. Država vzdržuje bolnišnice in ustanove za pomoč najpotrebnejšim in tam so najbolj delavne tiste žene, ki so globoko verne. Kajti tudi vera Indonezije po določilih ustave in tudi v dejanskem izvajanju sloni na veri v Enega in Edinega Boga.

Indonezijske muslimanske vere pri skupni molitvi.

IZ BENGALSKEGA ZALIVA

OB PRILIKI ZLATOMAŠNIŠKEGA JUBILEJA KALKUTSKEGA NADŠKOFA

10. avgusta 1921 je bil imenovan O. Ferdinand Perier S.J. za koadjutorja s pravico nasledstva v nadškofiji Kalkuta.

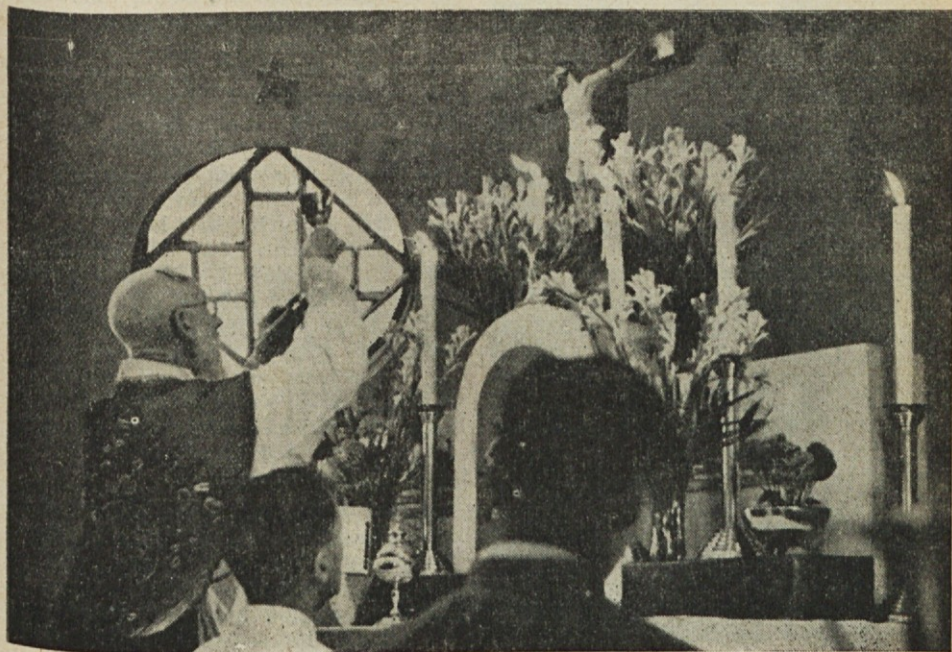
Sedanji nadškof je bil rojen v Antwerpnu 22. septembra 1875. Vstopil je v Družbo Jezusovo 23. septembra 1897 in je še kot skolastik prišel v Kalkuto 30. novembra 1906. Dovršil je teološke študije v Kurseongu in bil posvečen 3. novembra 1909. *Letos oktobra smo torej praznovali 50-letnico njegovega mašniškega posvečenja.* V letu 1913 ga je general družbe imenoval za redovnega predstojnika za vso Zahodno Bengalijo. Za škofa ga je posvetil apostolski delegat Msgr. Pisani ob asistenci škofa Ta-

veggia iz Khrišnagarja in škofa Van Hoecka iz Patne.

Pred 38 leti je torej prevzel vodstvo nadškofije in danes z veseljem gleda na svojih šest škofov in 967 duhovnikov, ki jih je posvetil v tem času.

Nam Slovencem je znana njegova želja: živeti tako dolgo, dokler ne bo posvetil tisočega duhovnika. Ko sem mu zadnjič omenil, da so slovenski dobrotniki pripravljeni prevzeti skrb za nekaj njegovih bogoslovcev, je jadrno odhitel k omari, da izbere tri imena: Thomas Gomez (Bengalec), Mihael Baptist iz Biharja in Marcus Yandjan (Nepalec). Končujejo filozofske študije v ranchijskem bogoslovju in bodo skoraj pričeli z bogoslovnimi. G. Wolbang je že našel nekaj dobrotnikov, ki bodo nadškofu poma-

Škof Perier S.J. pri jubilejni maši v Kalkutti.

gali pri ogromnih izdatkih, ki jih ima. Vsem se že naprej iskreno zahvaljuje. Tisti, ki so doslej tako velikodušno — največkrat na skrivaj — pomagali Bengaliji pri duhovniških poklicih, iskren Bog povrni!

V času svojega nadpastirstva v Kalkuti je Dr. Perier D.J. posvetil naslednje škofe: Oskar Severin, posvečen za škofa v Ranchiju; Alojzij Matthias, škof v Shillong (Assam); Jožef Fernández, za koadjutorja v Kalkuti; Nikolaj Kujur, za nadškofa v Ranchiju, škof Anselmo v Dinajpur, in končno je 9. avgusta 1959 posvetil v kalkutski stolnici Matere sv. Rožnega Venca Msgr. Dr. Dyera, v navzočnosti kardinala Graciosa v škofa s pravico nasledstva. Soposvečevalca sta

Škof Perier S.J. pri birmanju.

bila tedaj škofa iz Poona in Khrishnagarja.

Svoje duhovnike je prevzvišeni Dr. Perier S.J. posvečeval na najrazličnejših krajih. Največ jih je posvetil pri sv. Mariji, na kurseonskem griču (Daržiling). Dalje v semenišču sv. Alberta v Ranchiju, v kolegiju sv. Jožefa v Daržilingu, v kalkutski katedrali, v semenišču Kandy (Ceylon) in doma v Belgiji, predvsem v Louvainu.

Krog 80 duhovnikov je posvetil za delo izven Indije. Morda bi bilo zanimivo omeniti, da jih 45 deluje na Ceylonu, 26 v Goi, 6 jih je ordiniral za delo na Kitajskem in dva za Bagdad.

V času svojega škofovanja je sprejel v svojo škofijo salezijance, ki razvijajo živahno delavnost v Kalkuti, Lilloah, Bandel in v Sonadi (med Kurseongom in Daržilingom). Razen irskih bratov, ki vodijo šole in kolegije že od leta 1848, in petero ženskih redov, je povabil in sprejel v nadškofijo še sledeče sesterske družbe: leta 1929, Sestre Ljubezni, znane kot Kongregacija "Maria Bambina"; l. 1934, Franciškanske Marijine Misijonarke; l. 1935, Bosonoge Karmeličanke Karmelske Matere Božje (ki so se na poti v Indijo ustavile tudi v Ljubljani); l. 1945, sestre Apostolskega Karmela (pristni red indijskih sester, ki se po izobrazbi in gorečnosti more meriti z najboljšimi zapadnimi redovi); l. 1946, sestre Naše Gospe Kraljice Misijonov; leta 1948, Misijonarke Ljubezni (ustanoviteljica M. Terezija); l. 1951, sestre Naše Gospe Pomočnice Kristjanov; l. 1953, redovne sestre Usmiljenja in sestre Sv. Jožefa. Prve delujejo v Jamshedpurju, druge v Chittaranjan; l. 1956, sestre sv. Pavla; l. 1959, sestre apostolskega Tretjega reda Naše Gospe Karmelske. Istega leta so prišle tudi usmiljenke sv. Križa, ki delujejo v Kurseongu.

Novi "Katoliški direktorij" za tekoče leto navaja, da šteje kalkutska nadškofija 30.213.328 prebivalcev, med katerimi je 101.893 katoličanov. Med njimi: en nadškof, en škof koadjutor, 23 svetnih duhovnikov, 179 redovnih duhovnikov, 85

Škof - jubilant deli sveto obhajilo...

bratov, 613 sester, 255 katehistov, 1221
laičnih učiteljev. *Prositate Gospoda žetve!*

BATANAGAR — 24. PARGANAS
OKTOBER 1959 — SV. BIRMA

Ljubka cerkvice sv. Vavlewa se je v
mesecu septembru odela v praznično kot
nevesta. Čehi, ki imajo še zmerom vodil-
no vlogo v Batanagarju, so postavili na-
mesto mlajev okusno in bogato zavešeno
verando pred cerkvijo pod vodstvom g.
Zemeka. Okrog sto vernikov najbolj raz-
ličnih narodnosti se je zbralo, da po-
zdravi v svoji sredi sivolasega, a še zme-
rom čvrstega nadškofa Dr. Periera. Do-
nele so češke cerkvene himne, da se je
svetišče kar treslo, pod spretnim vod-
stvom g. Kužela. Sestre Misijonarke Lju-
beznj pa so vodile bengalsko cerkveno pe-
tje, kar je v veliki meri doprineslo k slav-
ju. Večina vernikov je tudi sprejela sv.
obhajilo iz rok Prezvzišenega.

Po maši je upravnik podjetja Bata po-
vabil vse navzoče z g. nadškofom na za-
kusko v novo zgrajeno dvorano. Med
glavnimi govorniki je bil g. Bartoš, prvi
direktor podjetja, ki je pozdravil prevzvi-
šenega in se mu zahvalil za prihod. Pre-
vzvišeni je izrazil svoje veselje, da mu
je uspelo priti med svoje ljudi v Batana-
gar, in naglasil, naj ne pozabijo ob svo-
jem ugodnem polčraku, ki jim ga nudi
družba, na vrednote, ki imajo višjo vred-
nost kot je denar. P. Cukale je govore
tolmačil bengalski katoliški družbi v
bengalsčini. Med navzočimi je bil tudi p.
De Staereke S.J., pionir Batangarske cer-
kvice in velik prijatelj Čehov.

M A N I

Mani je bila ljubka bengalska dekli-
ca, doma na jugu kalkutskega mesta.
Bila je tudi izredno nadarjena, a na
žalost hudo, hudo bolna. Ni ji bilo več
kot štirinajst let, ko si je zaželela po-

stati katoličanka. Kmalu se je vsa družina g. Sinha odločila za sprejem v Cerkev in Mani se je skupno s svojim protestantovskim očetom in mlajšim bratom in dvema starejšima sesticama prav skrbno pripravljala za veliki dan.

Ko sem jo prvič ugledal, je slo-nela na postelji, podprta z blazinami. Zdelo se mi je, da nežnost njene duše kar preseva skozi občutljivo telo. A kar me je predvsem prevzelo, so bile njene globoke, čiste in velike oči, na katerih je visel sij prijaznega smeha.

Mani je bila zmerom prva v razredu. Še preden je zbolela, je zlagala pesmice v bengalščini, kratke, občutene in lepe. Bila je središče svojega doma, neprisiljena in privlačna za vsakogar. Ko se je njena starejša sestra poročila, je bila njena hiša en sam odmevajoč rom-pom-pom otrok iz bližnjega in daljnega sorodstva. Mani je bila "Rani" t. j. kraljica med njimi. Vsi so se sukali okrog nje. Bila je pa tudi lepa v svojem svi-

lenem živobarvnem sariju. Nihče pač ni slutil, skozi kakšno agonijo se prebija njeno telo in njena duša.

Nikoli ni zapustila postelje. V postelji sem jo tudi sprejel v Cerkev in k postelji sem ji skozi dve leti prinašal Jezusa. Kako so pile njene žejne oči, ušesa in srce skrivnosti iz Jezusovega življenja, Njegovo ponižnost, prijazno ljudomilost, prijateljstvo in ljubezen, posebno pa Njegovo trpljenje. Občutil sem, kako hitro je rasla v svetosti, takorekoč pred mojimi očmi. Njen duhovni razvoj je šel v smeri Apostolovih besed: "Jaz pa dopolnjujem na svojem telesu, kar manjka Kristusovemu trpljenju..." Te besede je doumela v hipu, postale so njen drugi jaz.

Kadarkoli sem jo obiskal, sem imel občutek, kako majhen sem spričo te duhovne veličine, v kateri je božja milost dan za dnem bujnejše rasla. Ljubila je Jezusa sprva komaj zavestno, z meseci pa je ljubezen postala globoko osebnost. Ljubila Gaje kot ženina svoje duše, zato ga ni nikdar klicala po imenu: zanj jo je bil vselej On. "On je trpel, On je tako dober, ljubim Ga..." Vem, to je bil spontan izraz bengalske neveste, ki v veliki spoštovanju nikoli ne imenuje moža po imenu...

Nekega dne sem jo vprašal: "Ali veliko trpiš, Mani?" Nasmehnila se mi je in odvrnila: "On je trpel. Moje trpljenje je malenkost. O, to ni nič."

Vse njeno telo je bila ena sama velika bolečina: jetika, vodenica, rane po životu. Njeni dragi so bili vsi iz sebe. Vsak najmanjši odtiščani del kože se je spremenil v veliko ulje, tako da ni mogla ne sedeti ne stati ne ležati. Udje so se posušili do kosti in želodec ji je nevarno otekel. Le oči so ji sijale. O, nikoli ne bom mogel pozabiti tistih oči, ki so do konca ostale tako ljubke, tako smejoče.

Potem je Mani umrla; čista in si-joča, kakor je živela. In Jezus, ki ga je tako ljubila, je prišel in ji pritisnil poljub na njeno čelo.

Njena mati mi je pripovedovala o zadnjih trenutkih. Mani je bila mirna,

Ob obhajanju je spremljal jubilaranta naš misijonar, pisec tega poročila, o. Jože Cukale S.J.

Nadškof Perier med svojimi v tovarni Bata pri Kalkuti

vdana in srečna. Obraz ji je žarel v nebeški luči in radosti.

"Slišim angelsko petje", so jo čuli šepetati. "Da, mama". Njen glasek je bil pesem. "Ma, slišim jih razločno." Čez nekaj časa se ji je telo narahlo dvignilo, kakor bi bilo dvignjeno v zrak. "Ma, prišel je pome, jaz grem z Njim". Telo ji je omahnilo v čudovit mir. Nihče ni jokal. Njen duh je plaval med njimi in jih božal.

Naslednjega jutra je bila položena na oder. Stali smo pri njej, njena mati in jaz sredi veličastnega minu, ki je dihal krog nas. Vsi smo bili priča čudežnega obiska, ki ga je bila deležna ta plemenita izvoljenka. Med tem ko so se njene oči zaprle in pustile na obrazu nasmeh nadzemlske lepote, sem ugledal na njenem čelu svetel križ, ravno tam, kjer sem jo tolikokrat blagoslovil. Bil je križ nekako štiri centimetre v premeru.

"Kdo ji je zaznamoval križ na čelo?", sem vprašal njeno mater.

"Nihče. Prišel je kar čez noč."

Spoštljivo sem se približal in ji po-

skušal izbrisati znamenje s svojim prstom, a zastonj. Križ je bil vtisnjen pregloboko in neizbrisno. Njen ženin je vtisnil neizbrisen žig svoji nevesti.

Ne morem popisati, kaj sem tedaj občutil. V zavesti božje bližine sem mogel le jokati in — moliti...

N. B.: To zgodbo je pripovedoval in zapisal moj novi župnik p. Bauwens D.J. Z veseljem je ustregel tudi želji, da jo pošljem Kat. misijonom v Argentino. Poprej sem pa še sedel na kolo, da se razgovorim o Mani z njeno sestro Šepali, ki se je primožila k Mukherdživim v našo faro sv. Ignacija. Bralci K. M. se bodo morda še spomnili slike, ki jo je mesečnik priobčil v avgustovi številki lanskega leta (1958) in ki predstavlja prvo poroko v čisto bengalskem stilu med Nišidom in Šepali. Oba sta konvertita. Nišid študira pravo na večernem univerzitetni kolegij, z željo, da po treh letih nastopi kot advokat za vse zatirane in obubožane v Kalkuti. Med dva tisoč slušatelji je bil odbran s šesterimi

drugimi kot najbolj uspeli slušatelj, čeprav ima odgovorno delo pri nadzorstvu v pristanišču.

"Šepali, ali mi morete ustreči s fotografijo sestre Mani, da jo pošljem v Argentino za priobčitev?"

"Zelo mi je žal, doma imamo samo eno in bi jo silno težko pogrešili."

"Ali se spomnite kakšne pesmice, ki bi jo Mani napisala?"

"Ni jih napisala veliko. Globoko pa je občutila bol, ko ni mogla več z drugimi prijateljicami na igre. Ena teh pesmi se glasi:

Čokh žar čiro čena
Šukh žar ghor čara
Por tare kore kena
Seše čir šakhi hara.

Komur lijo solze z oči,
komur je z doma sreča

[pobegnila,
kdo ga razume, kdo se bo
sklonil nanj, da mu olajša

[bolečino?

"Kakšne barve je bil križ, ki ji je bil vtisnjen na čelo?"

"Težko je govoriti o barvi. Bil je sila viden, blesteč, zelo svetle barve."

Videl sem, da se je Šepali s sestrico sila dobro razumela in da ji je težko po njej, zato nisem hotel siliti z vprašanji. Zahvalil sem se za uslugo in ji čestital za veliko milost, da ima v nebesih sestrico-Jezusovo ljubljenco.

Porabim priliko, da se prav iz srca zahvalim za pošiljko 85 dolarjev iz sklada. Prav jadrno se ta medena gora tali in med odteka v "Večerno šolo". Bog povrni za sladkosti vsem čebelicam, ki so pridno nabirale.

Ob isti priliki bi se rad zahvalil na prav poseben način g. prof. dr. Jakliču in g. Stanku Skvarča za velikodušno pomoč, ki sta jo naklonila meni in kalutskemu misijonu.

J. CUKALE S.J.

po misijonskem svetu

JANEZ XXIII. GOVORI
MISIJSKIM SODELAVKAM

Moliti in trpeti za misijone

Mnogo kristjanov živi v napačnem prepričanju, da je misijonsko sodelovanje samo denarna pomoč misijonarjem. Na tak način misijonsko delo ne bi bilo nič več kot katerokoli drugo človeško prizadevanje. Resnica je drugačna. Smo v nadnaravnem redu in denarna sredstva, čeprav potrebna, ne morejo predstavljati prvenstvenega a'i celo edinega misijonskega sodelovanja. Ljubezen do duš je mnogo več vredna kot pa denar. In ljubezen pride do izraza v molitvi in zlasti v trpljenju, ki ga prejemo tako, kot Bog hoče. O, če bi mogli doseči, da

bi se uvrstili pod misijonsko zastavo vsi tisti, ki trpe po bolnicah, zavetiščih in sanatorijih; če bi mogli iz teh središč trpljenja napraviti središča, od koder bi prihajalo novo življenje med misijonarje! Kolikšna zmaga za Cerkev, če bi mogli prepričati vse bolnike, naj iz ljubezni do Boga darujejo vse, kar trpe, za misijone.

Delo za misijone poživi versko življenje med katoličani

Vaše delo, ljubljene hčere, je dragoceno za razširjanje svete vere v misijonih. A ne samo to. Tudi za vaše škofije in župnije je pravi blagoslov. Ponekod puščajo delo za misijone vnemar in pravijo, da je doma preveč potreb.

Da, nekateri mislijo, da se s pošiljanjem misijonarjev med pogane škoduje krščanskim deželam. Pozabljaajo, da se v delu za misijone najbolj vzljubi Cerkev in zlasti se pridobi katoliška miselnost, ki bi morala odlikovati vsakega pravega apostola. Med Cerkvijo v krščanskih deželah in med Cerkvijo v misijskih pokrajinah ni in ne more biti nesoglasij ali celo nasprotij. Obe se medsebojno krepi in podpirata. Kar naravnost povejmo: Molitve in žrtve, ki se darujejo Bogu, da bi spoznali in vzljubili Kristusa oni, ki ga še ne poznajo, dajejo novo življenje župnijam, ki morda že umirajo v starih krščanskih deželah. Zato je pa naš veliki prednik Pij XI. trdil, da župnija, ki opušča misijonsko delo, opušča izmed vseh katoliških del najbolj katoliško in med vsemi apostolskimi dejavnostmi najbolj apostolsko.

Sodelavci več prejmejo kot dajo

Ljubljene hčere! Ne naveličajte se dela za misijone. Nasprotno: Bodite velikodušne in goreče. Tudi ve boste čutile to, kar čutijo misijonarji in misijonske sestre; ko se ob koncu napornih dni smatrajo presrečne, ker so dušam dali več ljubezni in Bogu več slave. Ljubezen je kot dišeče mazilo, o katerem nam na več mestih govori sveto pismo. Komaj se ga dotakneš, njegov duh prevzame roki in vse telo. Tudi Gospod Jezus je rekel, da je "boljše dajati, kot pa jemati". (Ap. D. 20, 35).

"RAZŠIRI ŠOTOR..." (Iz 54, 2)
NOVI MISIJONARJI IZ DRUŽBE
SV. VINCENCIJA PAVELSKEGA V
LETU 1959

Avstralija, maj 1959: Prvi avstralski lazaristi so prejeli misijonski križ iz rok apostolskega nuncija Msgr. R. Carbonija. Odšli so ustanavljat misijonsko postojanko na Didzi otokih. Apostolski legat je ob slovesu govoril o potrebi tega misijona in izrazil željo, da bi prvim avstralskim lazaristom, ki odhajajo

v zunanje misijone, prav kmalu sledili še drugi.

Rim, 19. junija 1959: Papež Janez XXIII. je imenoval holandskega lazarista Franca Janssena za naslovnega škofa Ceilana in apostolskega vikarja v Gimma v Abesiniji. Holandski lazaristi so šele pred dvema letoma prišli v ta svoj novi misijon in imajo tam že 15 misijonarjev.

Holandska lazaristovska provinca je tista, ki ima v zunanjih misijonih kar tri različna področja. Več holandskih lazaristov deluje na Formozi. Na otoku Javi imajo cvetoč misijon s središčem v mestu Surabaja. Tam je tudi novicijat za indonezijske lazariste. Holandskih lazaristov je na Javi 42.

Ekvador, septembra 1959: Prve tri ekvatorijske usmiljenke se odpravljajo v zunanje misijone. Provincija usmiljenk v Ekvadorju ima razmeroma veliko poklicev. V novicijatu imajo okoli 50 deklet. Zato so pa lahko začele misliti tudi na zunanje misijone. Ko je v začetku leta 1959 provincijalna predstojnica sporočila vsem družbenim hišam te province (usmiljenke imajo v Ekvadorju 72 hiš), naj se prijavijo tiste, ki bi želele iti v misijone, se je prijavilo okrog 150 sester. Izbrane so bile samo tri: Sestra Cantos, ki je pred vstopom v Družbo študirala medicino na univerzi v Guayaquilu, in sestri Trujillo in Andrade, ki sta učiteljici.

IZ JAPONSKE

Japonska ima četrto milijona katoličanov

Japonska ima več ko četrto milijona katoličanov. To so ugotovile uradne statistike, ki navajajo naslednje števila: v letu 1958 je bilo na Japonskem 254.114 katoličanov. Od tega jih živi 107.525 na otoku Kyushu in ostali so raztreseni po vsej Japonski. Letno narašča število katoličanov za pribl. 12.000, kar pa je na žalost mnogo manj kot v prejšnjih letih (14.000 v letu 1957 in 15.000 v letu 1956). Število je bilo lansko leto manj-

še, ker je bilo manj krstov že odraslih oseb. Vendar upajo, da se bo obrnilo na boljše, ker je število katehumenov od lanskega leta (17.177) naraslo na 17.675 v letu 1959. Če se bo to število ohranilo, potem bo število krstov odraslih oseb preseglo 10.000.

Število misijonarjev se ohranja in narašča, kakor je bilo predvideno. Posvečenih je bilo 27 japonskih duhovnikov in je trenutno številčno stanje duhovnikov na Japonskem naslednje: prišlo je 125 novih misijonarjev in je tako naraslo število duhovnikov na 1579 (359 domačinov in 1220 misijonarjev - inozemcev). V bogoslovjih je 439 bogoslovcev, ki se bližajo koncu študij. Zelo razveseljuje pa je naraščanje poklicev med redovnicami, ker je dotok velik zlasti iz vrst japonskih deklet. Redovnic je na Japonskem 4110, od tega 3047 Japonk in 1063 inozemk. V noviciatu je 1942 pripravnice, 326 več kot lansko leto.

Apostolska prefektura v Urawi je bila povišana v samostojno škofijo in je bil za škofa imenovan msgr. Lavrencij Satoši Nagae. Star je 45 let in je bil tajnik nadškofa v Tokiu, nazadnje pa generalni vikar v Tokiu. Na bogoslovju je poučeval cerkveno pravo in pastoralko ter je bil duhovni vodja Zveze katoliških dijakov. Na dan njegove posvetitve je izšel latinsko-japonski obrednik in je njegova izdaja v veliki meri njegovo delo.

Katoliško šolstvo na Japonskem

V letu 1958 je bila na katoliški univerzi v Nagoji ustanovljena posebna šola, ki naj pripravlja kandidate za vpis na univerzo. Japonska ima danes šest katoliških univerz, vendar je vpis moškimi slušateljem dovoljen samo na dveh. V tem oziru ugotavljajo, da je takšno stanje škodljivo za Japonsko, ker more na ta način samo 100 moških slušateljev obiskovati katoliške visokošolske zavode, dočim je pouk na državnih univerzah popolnoma materialističen in pod vplivom komunističnih profesorjev. — Dlje so na Japonskem ustanovili eno ka-

toliško gimnazijo, eno ljudsko šolo in 10 otroških vrtcev. Število slušateljev in učencev na katoliških šolah je v letu 1958 naraslo na 8.000 in znaša trenutno 129.000. Sicer je ta številka res visoka, toda neznatna, če vpoštevamo, da je vseh učencev in slušateljev na Japonskem 22 milijonov. Med učenci in slušatelji na katoliških zavodih je samo 9 %, ki so že katoličani, to je 12.000, kar pomeni, da se je v letu 1958 število zvišalo za 778.

Emigrantski dan tudi na Japonskem

Japonski episkopat je tudi na Japonskem uvedel "emigrantski dan" in sicer v skladu z enoikliko "Exul familiae". Škofje so odredili, da se bo ta dan slavil vsako prvo nedeljo v maju in bodo po cerkvah pridige o socialni in duhovni pomoči emigrantom. Škofje bodo vsako leto za to priliko razposlali posebno pastirsko pismo.

Pomoč žrtvam v Hirošimi

Krščanske verske skupine so sklenile povečati skrb za žrtve atomskega bombardiranja v Hirošimi. Profesor S. H. Franklin, ki poučuje krščansko etiko na univerzi v Tokiu, je obiskal Hirošimo in izdal posebno knjigo, v kateri ugotavlja, da so še vedno vidni strahotni dokazi o posledicah bombardiranja. Japonska vlada sicer podpira bolnike in potrebne, vendar zajema uradna podpora komaj 5 odstotkov žrtev. Zato je potrebna akcija zasebnikov, zlasti pa vseh kristjanov. Japonski svet krščanskih Cerkva je sklenil izdelati poseben načrt, ki bi se izvajal tri leta in bi moral zajeti čim več pomoči in zdravljenja potrebnih. V avgustu je bil v Tokiu poseben kongres za študij posledic atomskega vojskovanja in se je posveta udeležilo veliko število delegatov, ker je bil istočasno v Tokiu tudi kongres za krščansko vzgojo. Na tem kongresu so vzgojitelji razpravljali o tem, kako vpliva komunistična revolucionarna propaganda na življenje v družinah, v šolah in v vzgojnih zavodih.

misijonsko zaledje

Naloge misijonskega zaledja - IV.

L. L. C.M.

Delo za misijone je danes v **naši domovini omejeno**. Nimamo sicer kakih posebnih poročil o tem, a lahko sklepamo, da misijonsko delo v zaledju brez vsake misijonske organizacije in misijonskega tiska itd. ne more cveteti; tudi so oblasti odločno nasprotne zbiranju sredstev, ki naj bi bila poslana iz dežele misijonski centrali v Rimu ali posameznim slovenskim misijonarjem. Gotovo je, da se v domovini še vedno veliko moli za misijone, zlasti okrog Misijonske nedelje, in ker zadnje čase marsikak slovenski misijonar dobi dovoljenje, da po dolgih letih obišče domovino, imajo vsaj ožji krogi tudi priliko, da poslušajo žive priče in tvorce misijonskega dejstvovanja svete Cerkve in morda tega ali onega misijonarja celo kaj podpro.

Razveseljivo pa je, da se slovensko zamejstvo toliko bolj zanima za misijonsko stvar in pri njej sodeluje.

Naše zamejstvo bi lahko delili v dva dela: V rojake, ki živijo na sicer narodnem, a od druge države zasedenem ozemlju, bodisi da tvori narodno večino bodisi manjšino, in pa v rojake, ki živijo na povsem tujih tleh, morda celo na drugih kontinentih, v tujini, kot izseljenci. Med rojaki, ki živijo na Koroškem, in zlasti onimi na Primorskem je bilo sodelovanje s slovensko misijonsko akcijo ves čas živo. Delovanje misijonskih odsekov pri Marijinih družbah na Primorskem je bilo naravnost vzgled in pobuda Marijinim družbam v domovini. V prejšnji številki našega lista smo objavili obširno poročilo o dosedanjem misijonskem življenju in delovanju tržaške Marijine družbe na Via Risorta — ob šestdesetletnici. Podobno živahno misijonsko delovanje je opaziti ves čas njenega obstoja tudi pri Marijini družbi v Rojanu, kakor tudi oni v Gorici in pri drugih po Slovenskem Primorju. Med izseljenci pa organiziranega misijonskega zaledja slovenski misijonski akciji preje domala ni bilo. Tem lepše se je razvelo po drugi svetovni vojni in sicer pod vplivom več činiteljev. Pred vsem je treba upoštevati, da je šlo v tem času v izseljenstvo zelo veliko duhovništva in katoliške elite sploh, in ta skuša gojiti svoje versko in narodno življenje na čim višji stopnji. Ker spada v zdravo versko življenje tudi misijonsko delovanje, je samo po sebi umevno, da je med temi izseljenci veliko razumevanje za misijonsko akcijo, ki je brž zajela tudi lepe vrste dobrih staronaseljencev, zlasti pod vplivom č. gg. misijonarja K. Wolbanga v Združenih državah. Vpliva pa tudi okoliščina, da je odšla v izseljenstvo cela ekipa misijonskih delavcev iz domovine: skupina lazaristov, ki so bili doma poleg škofijske

misijonske pisarne vodilni misijonski činitelj. Posebno pobudo misijonski akciji v današnjem izseljenstvu pa daje zgoraj omenjeno dejstvo, da se misijonsko doma skoraj nič ne more narediti in se izseljenstvo radi tega čuti dolžno, da to pomanjkljivost s svojim delom zunaj vsaj malce nadokladi, izpolnjujoč tako tudi v teh izrednih časih našega naroda vsaj možnostim primerno našo misijonsko dolžnost.

Misijonska žarišča v zamejstvu

V letih po komunistični okupaciji domovine, je po begunskih taboriščih razvijala lepo misijonsko delavnost Slovenska misijonska dijaška zveza, ki je imela nekaj misijonskih krožkov med dijaštvom tako v Avstriji kot po italijanskih taboriščih. Poleg tega je delovalo tudi nekaj drugih misijonskih odsekov, ki so razvijali dejavnost zlasti v pogledu DŠV in Misijonske mašne družbe. Izdajale so se misijonske razmnoženine, med njimi tudi "Begunski Katoliški misijoni", prirejali so se misijonski tečaji in prireditve, organizirale misijonske razstave in pobožnosti. Obnavljali so se stiki s slovenskimi misijonarji po svetu. Najlepši sad te begunske misijonske akcije so bili pač novi misijonski poklici, o katerih sicer ne moremo trditi v vseh primerih, da so se vzbudili šele v begunstvu, pač pa, da so v begunski misijonski akciji našli potrebno oporo. Tako je odšlo iz begunstva kar več skupin v misijone: na Kitajsko 5 slovenskih lazaristov, en frančiškan, dva salezijanca in en misijonski zdravnik; v Indijo trije salezijanci; v Afriko en misijonar iz bivšega Knobleharjevega zavoda v Dravljah in en lazarist, in tako naprej. Odšlo je tudi nekaj misijonark. Mnogi pa so iz begunstva vstopili v razne misijonske družbe in potem odšli v misijone že kot izseljenci: na Formozo, na Japonsko, v Afriko, v Pakistan in drugam.

Tako prejšnjim kot tem novim misijonarjem v pomoč, pa tudi v pospeševanje misijonske misli in akcije sploh, se je v izseljenstvu s središčem v Buenos Airesu osnovala Slovenska misijonska zveza pod pokroviteljstvom blagopokojnega škofa dr. Gregorija Rožmana, ki je brž povezala domala vse delovanje slovenskega misijonskega zaledja v zamejstvu. Ta zveza ni nikaka organizacija zase, ampak le vez med misijonsko delujočimi skupinami in posamezniki. Danes povezuje sledeča misijonska žarišča med zamejskimi rojaki:

Na Koroškem je živa misijonska dejavnost slovenskega dušnopastirskega urada v Celovcu, slovenskih salezijancev po farah in konvikti in slovenskega dušnega pastirstva v taborišču Spittal; tudi med slovenskimi bogoslovci živi misijonski krožek.

Na Primorskem imamo že nad polstoletno misijonsko akcijo misijonskih odsekov Marijinih družb v Trstu (Via Risorta 3 in Rojan) in po drugih krajih okrog Trsta, ter v Gorici in goriških farah.

Drugod po Evropi najdemo lepo misijonsko dejavnost od strani mnogih slovenskih izseljenskih duhovnikov, tako v Franciji, Belgiji, na Angliškem in zlasti v Rimu.

V Združenih državah g. Wolbang CM nadaljuje s svojo tako plodno misijonsko akcijo v pomoč slovenskim misijonarjem in domačinskim pokli-

cem v njih misijonih; z njim sodelujejo številni poverjeniki "Katoliških misijonov" in misijonski odsek v Gilbertu, Minn.

V Kanadi že ves čas obstoja slovenske župnije v Torontu deluje odlični župnijski misijonski odsek, katerega inicijative segajo med vse kanadske rojake potom potujočega dušnega pastirja, ki jih obiskuje.

V Avstraliji vabi rojake k misijonskemu sodelovanju tamkajšnje slovensko dušno pastirstvo, s sodelovanjem agilnega in vztrajnega poverjenika "Katoliških misijonov".

V Južni Ameriki se razvija misijonska akcija pred vsem iz Baragovega misijonišča, ki daje pobude za življenje trem misijonskim krožkom v Argentini: v Slovenski vasi v Lanusu, v San Justo in v Mendozi, pa tudi skupini mladih misijonskih sodelavcev, ki razvijajo veliko akcijo ob vsakoletni misijonski nedelji in tudi vsakoletni misijonski veletomboli v sklad za vse slovenske misijonarje. Obstoji tudi misijonski krožek v škofovem zavodu Adrogué.

Slovenska misijonska zveza skuša vsem tem pojavom misijonskega dejstvovanja v zamejstvu nuditi potrebno orientacijo, ki gre pred vsem v tri smeri: **misijonska miselnost našega človeka, sodelovanje s papeškimi misijonskimi družbami in pomoč slovenskim misijonarjem.** Z ustanovitvijo Baragovega misijonišča se je začelo tudi načrtno delo za bodoče nove misijonske poklice.

Omeniti je treba, da se Slovenska misijonska zveza stalno zavzema tudi za Baragovo zadevo in skrbi, da zanimanje za Baragovo beatifikacijo med rojaki ne zamre, ampak se vedno znova razživlja. V ta namen je pobudila Južnoameriško Baragovo zvezo in svoje dejstvovanje v prid Baragovi zadevi prireja dejstvovanju te ustanove.

"Katoliški misijoni" so mesečno misijonsko hranivo ne le vsem misijonskim prijateljem in sodelavcem v slovenskem zamejstvu, ampak na najučinkovitejši način prodirajo z misijonsko idejo in s poznavanjem misijonske stvarnosti med najširše kroge, saj imajo naročnike po vseh kontinentih in med vsemi sloji; ker gredo tudi k vsem slovenskim misijonarjem, pomenijo le-tim ne le vez med njimi samimi, ampak tudi vez z zaledjem.

Veliko so pripomogla k misijonski misli in vnemi med našimi ljudmi tudi razna **knjižna izdaja misijonske vsebine**, tako druga, izpopolnjena izdaja Baragovega kot Knobleharjevega življenjepisa, kakor več Misijonskih zbornikov, ki so nekaj časa izhajali za Misijonsko nedeljo, in drugo.

— — —

Kakor je na eni strani razveseljivo, da se vsaj toliko dela v slovenskem zamejstvu za misijone, je pa na drugi strani **želeli, da bi se organizirano delo za misijone še pomnožilo.** Idealno bi bilo, da bi imelo vsako slovensko dušnopastirsko središče tudi vsaj skromno, pa stalno delujoči odsek za misijonsko akcijo. Morda ta ideal ni tako težko uresničljiv... Le začeti bo treba, v tem je vsa skrivnost.

Praznovanje Misijonske nedelje

V BUENOS AIRESU

Dobra izraba svetovne misijonske nedelje, predzadnje v oktobru, je velike važnosti za misijonsko delovanje kake župnije ali druge verske skupnosti v teku leta. Slovenci smo zato že od vpostavitve tega misijonskega dne na proslavo misijonske nedelje polagali veliko važnost. Tako tudi v zamejstvu. Kjer je nedeljska služba božja, se pridiga o misijonih in cerkvena nabirka gre vsa za papeško misijonsko "Družbo za širjenje vere". Vsako leto smo imeli tudi zunanje misijonske prireditve, enkrat bolj drugič manj veličastne, enkrat eno samo centralno, drugikrat pa na treh ali več krajih.

Letos smo spet pripravili centralno prireditev, in sicer v dvorani zavoda sv. Roze v središču Buenos Airesa, z začetkom ob 16. uri. Udeležba je bila lepa, čeprav bi praznik in skrbno pripravljeni program zaslužila še večjo.

Začel je prireditev predsednik Misijonske zveze v Argentini g. Marijan Loboda z govorom, katerega glavne misli podajamo na uvodnem mestu te številke našega lista. Sledila je točka naših najmlajših: gojenci Baragovega misijonišča in drugi otroci Slovenske vasi v Lanusu so živahno in doživeto podali *misijonsko tridejanko Franceta Kunstlja: Za veličim vzorom*, ki lepo združuje idejo Barage in njegove beatifikacije in idejo misijonskega poklica, ki nam je zanj zgled, ki vleče, prav naš Baraga. Po tej igri je bilo *predvajanje in razlaga filma o blagoslovitvi Baragovega misijonišča* in razstavi misijonskih dobitkov, ki je bila ob tisti priliki. Zaključila pa je prireditev daljša enodejanska *misijonska drama "Tujec"*, ki so jo prav odlično podali priznani igralci z g. Marijanom Willemartom na čelu. Vsebinska te igre je zelo primerna za misijonske proslave, ker vsebuje bogastvo globokih misijonskih misli in je zgrajena na zgodovinskih dejstvih. Misijonar - tujec stopi kljub prepovedi

na japonska tla in tam preživi desetletja — a zaprt v ječi, za enega samega vernika — ječarja.

Zdi se nam primerno, da na tem mestu izvedemo *javno zahvalo režiserju in igralcem* za številne žrtve, ki so jih do prinesli z uprizoritvijo. Bog jim povrni!

NA PRIMORSKEM

Nimamo še izvirnih in popolnih poročil, kako so v tem tradicionalno misijonsko delujočem delu slovenskega naroda letos praznovali Misijonsko nedeljo.

"Misijonska nedelja"

A pred očmi imamo brošuro "*Misijonska nedelja 1959*", ki na 24 straneh, bogato ilustriranih prinaša obilje pestrega misijonskega gradiva. Ta brošura izhaja že nekaj let v Gorici za vsako Misijonsko nedeljo in nemalo pripomore, da primorski rojaki v dneh okrog tega največjega misijonskega praznika v letu lepo misijonsko zažive, zlasti ker je tiskana v visoki nakladi; in se zato lahko prodaja zelo poceni, komaj 50 lir izvod.

Vsebinska te publikacije je tale: Misijoni. ...? Čemu? — Belgijska "misijonska ura" — Misijonska postaja Itipo, Belgijski Kongo — Materina slika — Kraljica džungle — Katoliški laiki in misijoni — Od sovraštva do ljubezni — Če bi bil ti pogan — Učvala — Domači duhovniki v Afriki — Tsuno Kakuši — Kitajska žaloigra — Poganska okrutnost — Imenujte me Dolores — Uganke. Ti sestavki so deloma tehtni članki o raznih perečih misijonskih vprašanjih, deloma pa opisi misijonskega dela in zgodbe iz misijonskih dežel.

Iskreno je pohvaliti izdanje te misijonske brošure, ki je terjala od urednika in sestavljalcev veliko skrbnega dela. Dokaz več, koliko iznajdljive misijonske ljubezni je med rojaki na Primorskem.

Proslave

Pred očmi imamo pa tudi dve številki "*Katoliškega glasa*", ki kot tednik izhaja

prav tako v Gorici. Številka pred Misijsko nedeljo je objavila na uvodnem mestu članek "Moderno misijsko delo", na zadnji strani pa sporoča o dveh misijskih prireditvah za ta misijski praznik, in sicer v Marjinem domu v Rojanu, Trst, in v dvorani Brezmadežne v Gorici. O obeh prireditvah poroča naslednja številka "Kat. glasa" sledeče:

V Rojanu

"Preteklo nedeljo smo počastili delo misijonarjev s tradicionalno misijsko akademijo. Na sporedu je bilo več deklamacij, petje, dva misijska prizorčka in govor msgr. Škerla. Med posameznimi točkami sporeda je bil bogat srečolov. Na posebni mizi so bili razstavljeni drobni kosi mašnega perila, ki so jih izdelale družbenice za misijonarje.

Prireditve je bila slikovita in nas je navduševala za misijsko delo. Msgr. Škerl je temeljito pokazal, kakšno naj bo naše delo za misijone.

Pri cerkvenih vratih smo razdelili 150 "Misijskih nedelj" ter nabrali 19.200 lir za Družbo za širjenje vere."

V Gorici

"Slovenski verniki so se tudi letos z vsem navdušenjem odzvali trojnemu namenu Misijske nedelje: molitvi, žrtvi in gmotni pomoči. Da je ta program tako lepo uspel, je k temu pripomogla tudi propaganda, zlasti tiskana beseda. Kakor vsako leto, je tudi letos izšla "Misijska nedelja", letos še zanimivejša in bogato ilustrirana kot prejšnja leta. Verniki so povsod, kjer so jim jo dušni pastirji nudili, z veseljem segli po njej; tam pa, kjer je letos ni bilo, so se z začudenjem spraševali, zakaj je ni.

Pri nas v Gorici so jo družbenice in fantje iz kongregacije prodajali pri cerkvenih vratih pri vseh slovenskih mašah.

Popoldne pa smo imeli na Placuti običajno misijsko prireditev. Za nobeno prireditev v letu ne vlada med Go-

ričani toliko zanimanja kakor za to. Že dolgo pred začetkom je bila dvorana polno zasedena, tako da so poznejši prišleci morali oditi domov z upanjem, da bodo prihodnjo nedeljo ob ponovitvi ime- li več sreče.

Kot prve so nastopile deklice, ki so nam ljubko podale lep prizorček iz življenja afriških otrok. Sledila je igra v treh dejanjih.

Z živim zanimanjem je občinstvo sledilo pretresljivim dogodkom na odru in ni štedilo s pohvalami nad dobro podanimi vlogami. Mlade igralke so se odlično izkazale, pa četudi so bile nekatere prvič na odru. Zato izrekamo tudi njim najiskrenejšo zahvalo in priznanje. Zahvaljujemo se tudi vsem plemenitim goriškim darovalcem darov za srečolov, ki je tako lepo uspel.

V GILBERTU

Gilbert, Minn., U.S.A. — Tukajšnji deklški misijski krožek je priredil na nedeljo Kristusa Kralja, 25. okt. svojo vsakoletno misijsko proslavo v čast Kristusu Kralju.

Dekleta so posamezne točke dobro izvedle. Uvodni govor je imela gđč. Helena Miheličeva, ki je tudi vodila ves program. Glavni govor pa je imel č. g. Janez Šuštaršič, ki nam je pojasnil pomen praznika Kristusa Kralja in nam predložil naše dolžnosti do misijonov.

Navzoči so bili s programom proslave zelo zadovoljni. Z zanimanjem so sledili posameznim točkam sporeda, o čemer je pričala popolna tišina med izvajanjem. Le sem ter tja so dali s svojimi glasnimi vzkliki duška navdušenju novodošli zemljani in zemljanke, ki še niso dosegli enega metra dolžine. Pa so kmalu umolknili ter sladko zaspali v naročju svojih mamic in očkov.

Zanimiva je bila ugotovitev, da se je proslave udeležilo več mladine kot odraslih. Mladina je bila zastopana od detet pa do fantov in deklet, ki so že pod vrhom. Kaže, da ima deklški misijski krožek še dosti naraščaja za seboj. To-

rej bo lahko še dolgo deloval. Skrbeti je le, da v mladini ne bo zamrla misijonska misel. Da pa se to ne zgodi, je sveta dolžnost staršev.

Po končani proslavi so nas dekleta pogostile s čajanko, med katero sta dve dekleti obiskale nas, ki nosimo "tošel u varžet". Pobarale so nas za prispevke za misijone. Tu pa moram nas s "tošel-nom" opravičiti, da nismo toliko prispevali kot prejšnja leta. Smo pač že tri mesece v štrajku in ta se povsod pozna. Bomo pa prihodnje leto več odinili.

Našim dekletom pa vsa čast, da nam vsako leto priredijo Misijonsko proslavo

in nas tako spomnijo, da so še ljudje na svetu, ki Resnice ne poznajo, in da je treba skrbeti zanje, da jo bodo spoznali.

Naj mi bo dovoljeno, da se v imenu navzočih še posebej zahvalim za vse ge. Anici Tushar, ki tako požrtvovalno vodi naš misijonski krožek. Vemo, da je zelo zaposlena, saj poleg dela v številni družini sodeluje tudi še pri raznih farnih društvih, pa vendar dobi dovolj časa za naš slovenski dekliški misijonski krožek. Dekleta! Ve pa ne odnehati, dokler ste v takih rokah!

Eden navzočih

Darovi

V SKLAD

ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE

Po posredovanju č. g. Wolbanga C. M., darovali v Kanadi

od 1. jan. do 25. VIII. tega leta:

Dr. inž. Wojko J. Bratina, 50 dol. za misijonarja Bratina v Afriki in 50 v splošen sklad; Triglav Construction Co. Ltd., 100 dol.; Jožé Kukovica (Quebec), 50; Mrs. Louise Sustersich (za misijonske sestre), 50; Janez in Cenko Košir, 12; Mrs. Paula Skerl, 10; M. P. M. A., Toronto, 10; Mrs. Antonija Kastelic (za dva sv. krsta), 10; Janko Smolej (za g. Majcena S.D.B., ob priliki poroke), 10; Mrs. Mary Kozoglav (ob priliki blagoslovitve nove hiše), 5; Mrs. Agnes Platnar, 5; Janez in Feli Kušar (za o. Vladimírja Kosa S.J.), 5; Miss Frances Somrak, 5; Mr. & Mrs. Joseph Wessel, 2,50; Mrs. Mary Markovich (za odkup pogančaka), 1; Mrs. Marija Dragota, 1; Engelbert Medved, 0,50 dol.

V pesih: Č. g. Stanko Škvarča, Luján, 100; Č. g. svetnik Alojzij Košmerlj, Florida, 300; M. Beltram, Villa Madero, 50.

V dolarjih: Vinko Levstik, 5; Štefan Štrukelj, 1; Misij. krožek v Toronto, 7; Vinko Skale, 1; Marija Štukelj, 7; N. N., 10; vsi iz Kanade. — Mons. Matija Škerbec, za š. Serafino Černe, 10; mrs. Ursula Henbeck, za cvetje v cerkvi p. Poderžaja v Indiji, 6; oba v U.S.A.

Za odkupe: Zamorčka — Jani Jevnikar, Kanada, v spomin prvega svetega obhajila, 5 dol. — 4 zamorčkov: Marija, Terezija, Jožef, Anton; N. N., Florida, Argentina, 240.— pesov.

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE IN CERKEV MARIJE KRALJICE V LANUSU

Argentina: Lucija Kukovič, Bs. As., 30; N. N. Lanus, 100; N. N. Ramos Mejia, 500; N. N. Lanus, 300; Miklič, La-Lanus, 80; Druž. Burja, Lanus, 50; nabirka materinskega dne, darovana za cerkev, Lanus, 332; druž. Slatničar, Lanus, 500; druž. Rode, San Antonio de Padua, 1000; Juan Matevžič, Bs. As. 1000; N. N. Baragi v zahvalo, za cerkev, 200; družina Mažgon, Lanus, 303; Ludvik Šmale, Lanus, Baragi v zahvalo, za cerkev, 500; Dr. Voršič, Bs. As. 100; Majda Pahor, 150; N. N. Florida, 100; Marjan Šuštaršič, 300.

Kanada: Misijonski krožek, Toronto, izkupiček tombole, 200 dol.; miss. Veronika Dičeko, Toronto, 12 dol.; N. N. Toronto, 3,50 dol.; N. N. Toronto, 10 dol.; Misij. krožek Baraga, 56,50 dol.

Venezuela: Družina Antona Ilija, 30 dol. v zahvalo za dobro letino.

Ekvador: Č. g. Stanko Boljka C.M., 150 dol.

VSEM TISOČKRAT BOG POVRNI!

Desele božične praznike

in

blagoslovljeno novo leto

žele

slovenskim misijonarjem in misijonarkam,
vsem delavcem v misijonskem zaledju
in vsem naročnikom in bralcem
"Katoliških misijonov"

SLOVENSKI LAZARISTI

BARAGOVO MISIJONIŠČE

SLOVENSKA MISIJONSKA ZVEZA

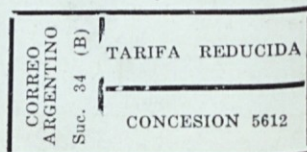
KATOLIŠKI MISIJONI

Slika na ovitku: † Škof Gregorij Rožman.
Slika tu: Japončki prihajajo k Jezusu in k Mariji.

IZ VSEBINE: † Škof Gregorij Rožman — Misli ob Misijonski nedelji — Na Vzhodu se dani: Novi Rus; Angel miru — Grška pravoslavna Cerkev in vesoljni cerkveni zbor — Formoza: lepi otok bo še lepši — Afrika na križišču — Blagoslovitev cerkve Marije Kraljice pri Baragovem misijonišču — Žena v Indoneziji — Iz Bengalskega zaliva — Po misijonskem svetu — Naloge misijonskega zaledja (IV.) — Praznovanje Misijonske nedelje — Darovi.

Osnutek za naslovno stran:
arh. Marijan Eiletz.

Registro de la Prop. Int.
No. 528.263

Director responsable: Lenček Ladislav CM.
Domicilio legal: Cochabamba 1467, Buenos Aires.

“KATOLISKI MISIJONI” so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, “Slovenske misijonske zveze”. Izdaja ga “Baragovo misijonišče”. Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C. M. — Naslov uredništva in uprave: Montes de Oca 320, Bs. Aires, Argentina. Tiska “Federico Grote”, Montes de Oca 320 (Lenček Ladislav C.M.). S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA: V Argentini 90 pesov; v U.S.A. in Kanadi 3.— dolarje; v Italiji 1.400 lir; v Avstriji 40 šilingov; v Angliji in Avstraliji 1 funt; v Franciji 1000 frankov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Lenček Ladislav C.M., Misijonska pisarna, Montes de Oca 320, Bs. Aires.
U.S.A.: Rev. Charles Wolbang CM., St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey. — Rudi Knez, 679 E., 157 St., Cleveland 10, Ohio. — Anica Tushar, Box 731, Gilbert, Minn.

Kanada: Rev. Franc Sodja CM., 594 Manning Ave, Toronto 4, Ont.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte s. Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar CM., Rue de Sèvres 95, Paris (VI).

Avstrija: Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau. D. P. Camp, Kärnten, B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Avstralija: Franc Vrabec, Archbishop's House, West Tee. Adelaide, S. Australia.